

Reisicümhur Erzincanda tedkiklerde bulundu, muztarib halkı teselli etti

Dahiliye ve Sıhhat Vekilleri Erzincanda çalışmalarına devam edecekler

Halk çadırlarda ve barakalardadır, soğuk azdır, yağmur yağıyor

Ölümler gömülüyor, ağır yaralılar yakın, uzak şehirlere gönderiliyor, hafif yaralılar mahallinde tedavi ediliyor

Yeni yılın eşliğinde

1939 yılı, cihan için olduğu kadar, belki daha fazla türkler için matemle kapandı. Dışarda harp felaketi, yurdun içinde dört saniyede, dört aydır süren muharebe tahribatını gölgede bırakan zelzele faciası, geçen yıla amansız kaderin ölüm damgasını vurdu.

1940 senesine yüreklerimiz hüznle dolu olarak giriyoruz. Fakat, karıştırdığımız matem ne kadar büyük olursa olsun, acı altında suuru zayıflayan bir millet değiliz. Ne muharebe felaketleri, ne tabiat afetleri türk boynunu bükük bırakmamıştır. İçimizi sızlatan derin ıstırab, daima yenmeye alışmış irademizi kuvvetlendirmeye yarayan bir münebbih gibidir. Asırlardanberi yaptığımız gibi kanayan yaramıza elimizi basarak, göz yaşlarımızı akmadan kurutarak hiç sendelemeden ileri atılmaktan, nankör bir tabiatla dahi mücadele etmekten geri durmayacağız.

Hayatın beklenmedik facia saatleri, fertler için olduğu gibi, milletler için de bir imtihan anıdır. Vatanın bir kısmını harabeye çeviren musibet karşısında bütün memleketin gösterdiği tez hassasiyet, milli birliğin kudretine yeni bir misal oldu. En büyüğünden en küçüğüne, en zengininden en fakirine kadar bütün vatandaşlarımız bugünkü duygu ve düşünce beraberliğinde, her felâket karşısında belirmesi tabii olan insani merhamet hislerini aşan kudretli bir milli vicdan kaynaşması görmek lazımdır. Felâketlerin derecesi ne olursa olsun, her zorluğa göğüs gererek milletleri yaşatan sihirli kuvvet işte budur.

1940 yılına çetin vakiflerle giriyoruz. Bir taraftan, dünyayı saran kanlı badirenin bize kadar buluşması ihtimali karşısında vatani müdafaa vasıtalarını eksiksiz bırakmaya çalışmak, ve bilhassa uzun süreci anlaşılan bu cihan kargaşalığında en esaslı mukavemet amili olan iktisadi bünyemizi hadiselerle göre tanzim etmek; diğer taraftan, felâkete uğramış yerlerde bugünlerin acele yardım tedbirlerinden sonra harab olmuş kasaba ve köylerimizi medeni Türkiye'ye yakışacak şekilde yeniden süratle inşa ederek yaşama ve çalışma şartlarını iyileştirmek.

Bundan başka, bu acıklı tecrübe gösterdi ki demiryollarına rağmen, kısım o havallide muvasala ve münakaale gene çok güç, bazen de herhangibir araçla ile imkânsız hale gelmektedir. Anlaşıyor ki oralarda demiryollarından başka, kış yollarına ve karlı

(Devamı 7 nci sahifede)

Necmeddin Sadak

Erzincan 31 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü, bugün saat 13 ü 5 geçe şehrimize muvasalat buyurmuşlardır.

Erzincan 31 (A.A.) — Saat 14 e kadar hususi trenlerde Dahiliye ve Sıhhiye Vekilleri ve Dördüncü umumî müfettiş ve Ordu müfettişi ve Erzincan ve Erzurum Vahhileri zelzele muntakasının umumî vaziyetini tedkik eden Milli Şef mezkûr saatte şehre çıkmışlardır.

İstasyondan harap Belediye binasına kadar yaya olarak yürüyen Milli Şef muztarib halkın teselli veren sözlerle maneviyatlarını takviye ettiler. Hususi trenlerine avdet eden Milli Şef Erzincandan hareket zamanına kadar mesul âmirlerle görüştüler.

Zelzele tahribatı büyüktür. Şehirden barınacak bina kalmamıştır. İstasyondaki yeni binalar dahi büyük tamirlerden sonra belki kullanılabilir bir haldedir. Halk çadırlarında ve barakalarında. Ölümler gömülmekte ve ağır yaralılar yakın ve uzak şehirlere gönderilmekte, hafif yaralılar ise mahallinde bakılmaktadır.

Dahiliye ve Sıhhiye Vekilleri yardım ve koruma teşkilâtına, tesis ve ikmal için çalışmalarına burada devam edeceklerdir. Hava fazla soğuk değildir. Yağmur yağmaktadır.

İki sıhhat ekibi Erzincana hareket etti

Sivas 31 (A.A.) — Burada emre intizar eden 2 ve 3 numaralı sıhhi ekipler Sıhhat Vekillikinden aldıkları emir üzerine Erzincana hareket etmiştir.

Sivasta şimdiye kadar 43 zelzele oldu

Sivas 31 (A.A.) — Sivasta 27 ilkanun sabahından bu güne kadar 43 zelzele kaydedilmiştir. Sivas şehri ve Sivas merkez kazasında yer sarsıntısı yüzünden hiç bir ölüm vakası olmamıştır. Merkez kazası köylerinde dört yaralı vardır. Bunlar da tedavi edilmişlerdir.

Çorum 31 (A.A.) — Vilâyetimizin yegâne kaplıcası olan Beke kaplıcasının suyu son zelzele neticesi kesilmiştir.

İkinci yaralı treni de Malatyaya geldi

Malatya sıhhi müesseseleri büyük bir gayretle çalışıyor. Ağır yaralılar Diyarbakıra gönderildi

Malatya 31 (A.A.) — Dün saat 11,50 de Erzincandan ikinci yaralı treni gelmiştir. Sivasa gönderilmek üzere sevk edilen yaralıların Sivas tren yolunun kar yüzünden kapalı olmasından Çetinkayada kalmaları tehlikeli görülerek Malatyaya sevk edilmişlerdir. Gece yarısından sonra yaralı treninin Malatyaya hareket ettiğini haber alan vali muavini lazım gelen teşkilâtı hazırlamıştır. Tren geldikten sonra yaralıların valinin nezareti altında Malatyanın bütün otomobilleriyle hastanelere nakledilmişlerdir. İstasyonda yaralıları Belediye namına zabıta âmiri tarafından sıcak çorba ve çay verilmiştir.

Dün şehrimize gelen 279 yaralıdan 43 ağır yaralı, müdavatı yapılarak ve ilaçları temin edilerek bir doktor ve iki hastabakıcı refakatinde Diyarbakıra gönderilmiştir. 169 yaralı Malatyada mevcut hastanelere yatırılmış, geri kalan hafif yaralılar da müdavat yapıldıktan sonra arzuları üzerine akaraba ve tanıdıklarının yanlarına gönderilmiştir.

Malatya sıhhi müesseselerinin bugünkü faaliyeti şayanı şükrandır. Başlaında sıhhat müdürü olduğu

halde bütün doktorlar yaralıları hastanelere yerleştirmişler ve dört gündüldenberi açılmamış olan yaralıları muayene ve ameliyat yapmak suretiyle gece yarılarna kadar fasulasız çalışmışlardır. Malatya halkı Erzincandaki kimsesiz ve fakir kalan büyük ve küçüklerden iki bin kişiyi evlerinde beslemek üzere istemişlerdir. (Devamı 7 nci sahifede)

Dikkatler: İhtikarla mücadeleyi tavsatmamalı, şiddetlendirmeli

Herkesin zihni zelzele ile, felâket-zedelere yardımla meşgul.

Bu milli matemden evvel, günün meselesi ihtikarla mücadele idi.

Şimdi, verilen ianeler ve şehirlerden şehirlere yapılan yardımlar neticesi, tabiatile iktisadi ve mali vaziyetimizde yeni bir sarsıntı hasıl olmaktadır.

İhtikarla mücadele bu arada unutulmasın. Bülâkis şiddetlendirilmesi için sebepler mevcuttur.

Su baskını

Manisa ovasında köylere kayıkla erzak gönderildi

Bandırma ve Afyon hatları bozulduğundan tren seferleri durdu

İzmir 31 (Akşam) — Son seylâp dolayısıyla İzmir - Bergama muvasalasını tekrar kesilmiştir.

Manisadaki Ova köyleri tekrar su kütümüne uğradığı cihetle, buralar sekencesine yardım edilmek üzere İzmirden sandallar istenmiştir. Vilâyetimizden derhal kâfi miktarda sandal gönderilmiştir.

Seylâba uğrayan bazı köyler anahisi evlerinin üzerlerine çıkmak suretiyle canlarını kurtarabilmişler ve gelecek yardıma intizar etmişlerdir.

Emirâlim, Murâdiye istasyonları arasında sel suları demiryolunu aşmıştır. Trenler, mecburi olarak bir iki gün daha işleyemeyecektir. Demiryolu muhtelif yerlerde bozulmuştur.

Şehrimizde bulunan Maarif Vekilli B. Hasan-Âli Yücel Afyon treni ile hareket edememiş, Ankara yolcuları için Aydın - Karakuyu yolundan hususi bir tren tahrik edilmiş ve Maarif Vekilli de bu trenle gitmiştir.

Akhisar kasabasının kenar evlerinden 18 tanesi selden yıkılmış, taşan Menderes nehri Tire - Ödemiş - Bandırma - Torbalı ovalarını su altında bırakmıştır.

Bazı yerlerde suyun derinliği bir metreyi bulmuştur. Bu ovalar üzerindeki mahsulât mahvolmuştur. Bergama yolu üzerinde bazı köprüler tehlikeli hal almıştır. Menemen ovasındaki büyük betonarme köprü üzerinden sular aşmıştır. Foça kazasında da Geren ve Üçtepeler köprüleri de su altında kalmıştır. Bazı yerlerde koyun sürüleri bile sularla mahsur kalmıştır.

Bergamada dün bir zelzele oldu

İzmir 31 (Akşam) — Bugün saat 7,30 da Bergamada dört saniye süren kuvvetli bir zelzele olmuştur. Belli başlı hasar kaydedilmemiştir.

(Devamı 7 nci sahifede)

Resmî makamlarca tesbit edilen hasar ve zayiat

Erzurum, Giresun, Sivas, Malatya, Yozgad, Tokat merkez ve mülhakatında ölü ve yaralıların yıkılan binalar kısmen sayıldı

Ankara 31 (A.A.) — 30/12/939 cumartesi saat 12 ye kadar zelzele muntakasında resmî makamlarca tesbit edilen zayiat ve hasar miktarı vilâyetlere nazaran şöyledir:

ERZURUM: Vilâyet ve mülhakatta nüfusla zayiat yoktur. Kopdağ şark eteklerinde bulunan Pınarakan köyü ile okulunun sıvasının dökülmesinden başka vilâyet muntakasında hiç bir hasar yoktur.

GİRESUN: Vilâyet merkez ve mülhakatında 30/12/939 cumartesi saat 12 ye kadar alınan resmî malûmata na-

zaran 1288 ölü ve 63 yaralı vardır.

Alucra ve Şarkıkaraahsarda yaralı miktarı henüz temamlı tesbit edilememiştir. Resmî binalardan dördü tamamen ve yirmisi kısmen hasara uğramıştır. Hususi binalardan 233 ü tamamen ve 988 i de kısmen harap olmuştur.

SİVAS: Vilâyet merkezi, kaza, nahiye ve köylerindeki zayiat ve hasarat miktarının 30/12/939 cumartesi öğleye kadar olan cedveli aşağıdadır:

(Devamı 7 nci sahifede)

1939 — Al, hayrını gör!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Paris radyosunun Türkiye'ye dair hitabesi

Fransız radyosu, Milli Şef, hükümet ve milletimiz hakkında çok takdîrkâr lisan kullandı

Paris - Mondial radyosu, bu sabah, yılbaşı münasebetile, karilerine Türkiye ve Milli Şef İsmet İnönü hakkında, bir hitabe irad etmiştir. Fransız radyo- Milli Şef İsmet İnönü'nün riyaseticümhura intihabı, bir seneyi doldurmuş olduğunu haurılatıktan sonra İsmet İnönü'nün, Ebedi Şef Atatürk'ün çizmiş olduğu teceddüd ve terakki yolunda aynı azim ve kuvvetle yürüdüğünü ve İsmet İnönü'nün matbuatın hürriyetine büyük bir kıymet ve ehemmiyet atfettiğini bütün halk tabakalarının ve bilhassa memleketin bel kemiğini teşkil eden köylülerin kalkınmasına hükümetçe sarf edilen büyük himmetleri, şimendifer inşaatına hızla devam edildiğini, Erzurum şimendifer hattının tamamlanarak işletmeye açıldığını, Türkiye'nin harici siyaseti de kıyasle ve sulh arzuları ile meşbu bulunduğunu Türkiye ile İngiltere ve Fransa arasında aktedilen ittifa- kın bunun parlak bir delili olduğunu söylemiş ve Milli Şef ile hükümetimiz ve milletimiz hakkında çok takdîrkâr bir lisan kullanmıştır.

Finler, merkezde büyük bir galibiyet kazandılar

27 top, 11 tank, 150 kamyon alındı, Ladoga gölü şimalinde muharebe devam ediyor

Londra 1 — Helsinkiden gelen resmi haberlere göre Finlandiyalılar, harbin bidayetinden bugüne kadar cereyan eden muharebelerin en büyüğünü kazanmışlardır. Bu muharebe merkez cephesinde cereyan etmiş ve Finlerin katı zaferile neticelenmiştir. Ruslar binlerce ölü ve yaralı zayıf vermişlerdir. Finler Ruslardan 27 top, 11 tank, birçok mitralyöz ve otomatik silâhlar, 150 kamyon yüzlerce araba, 250 beygir almışlardır.

Salla muntakasında da birçok Rus tangı tahrip edilmiştir. Ladoga gölü şimalinde muharebe devam etmektedir. Bunun da merkez cephesindeki muharebe göf biteceği tahmin edilmektedir.

Helsinki 31 (A.A.) — Salmijervi'nin cenubunda Finler tarafından dinamitle doldurulmuş olan boğazlardan geçen Sovyet lıvası berhava olmuştur.

Bu lıvayı teşkil eden 2,000 kişiden hiçbirisi kurtulmamıştır.

Diğer cihetten öğrenildiğine göre 60 Fin cepheleleri kalmadığı için Petsamo muntakasında Parstadt civarında Norveç hududunu geçmişlerdir.

Roma 31 — Helsinkiden bildirildiğine göre Finlandiyalılar Petsamo limanını istirdad etmişlerdir.

Roma 31 — Helsinkiden bildirildiğine göre Finlandiyalılar bugün harp bidayetinden beri en parlak muvaffakiyeti ihraz etmişlerdir. Bu muvaffakiyet merkezi cephe 15 bin kişilik bir Rus fırkasının imhasile tahakkuk etmiştir.

Helsinki 31 (A.A.) — Finlandiyalılar «İntihar devriyeleri» ismi verilen hususi kayak devriyeleri ihdas etmiştir. Bu müfrezelere mensup olanlar demiryollarının raylarını koparmakta ve Sovyet kıtaatının taarruzuna maruz kalınca intihar etmektedir. Vazifeleri mümkün olduğu kadar fazla yol bozmaktır. Bu müfrezeler, meşhur Lavrence'in umumî harbe Şark bölgelerinde demiryollarını bozmaya memur edilen Arap müfrezelerini hatırlatmaktadır.

Moskova 31 (A.A.) — Büyük umumî karargâh tebliğ ediyor: 30 ilkkânunda mühim hiçbir hadise olmamıştır.

İkinci Kanada asker kafilesi geldi

Londra 1 — İkinci Kanada askerî kafilesi İngiltere'ye gelmiş ve Kanadalı askerler, İngiltere'nin cenup limanlarından birinde karaya çıkarılmışlardır. B. Eden hükümet namına kıtaatı karşılamıştır.

Japonyada bir Kabine buhranı mı?

Roma 31 — Japon matbuatı askerî harekât münasebetile Tokyo hükümetini tenkid ederek cesaretsizlikle itham etmektedir. Bir Kabine buhranı ihtimalinden bahsedilmektedir. Değişikliğin kânunusani'nin 15 iné doğru olması muhtemeldir.

Balkan antantı konseyi

Yakında Belgrad'da toplanacağı tezip ediliyor

Bükreş 31 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Balkan Antantı konseyinin yakında Belgrad'da toplanacağına dair bazı Alman ve ecebî gazeteleri tarafından verilen haberler resmi Rumen mahafilince tezip edilmektedir.

Filhakika Romanyanın vaziyeti son haftaların hadisatı yani Sovyet - Finlandiya ihtilâfı neticesinde katıyen değişmiş değildir. Romanya icabında hududlarını müdafaaya hazırdır. Ve bitaraf bir Balkan bloku teşekkül ettiği takdirde bu alâkadar her memleketin bitaraflığını koruyacak katıyen tedafî bir anlaşma mahiyetinde olacaktır.

Roma karlar altında

Roma 31 (A.A.) — Reuter: Roma kalın bir kar tabakası altındadır. Meteoroloji enstitüsü 96 yıldanberi Romada böyle bir kışın görülmediğini bildirmektedir.

B. Stoica'nın Bulgar gazetecilerine beyanatı

Bulgaristanla Romanya arasında bir anlaşma olabileceğini söyledi

Sofya 31 (A.A.) — Romanyanın Ankara elçisi B. Stoica, Ankaradan Bükreşe geçerken Bulgar gazetecilerine verdiği bir mülâkatta, Bulgaristanla Romanya arasında muallakta bulunan meseleler hakkında iki memleket arasında bir anlaşma derpiş edilebileceğini kaydetmiştir.

Sefir, Sofyada B. Köseivanofla görüşmüştür. Sefir, gazetecilere verdiği beyanatta demiştir ki:

«Sofyayı ziyaretimde mazhar olduğum hararetili kabulden çok müte- hassis oldum.»

Bulgar matbuatı, Bulgaristanın halen Balkan antantına ihtilakını tasavvur etmediğini kaydediyorlar. Bununla beraber hükümet mahafilinde, bitaraflık esasına müstenit bir Balkan konferansının Bulgaristanda iyi karşılanacağı ihvas edilmektedir.

Yeni sene

Hariciye Vekilimiz Elen milletine hitabede bulundu

Ankara 31 (A.A.) — Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu yeni yıl münasebetile Elen milletine Atina ajan- sı vasıtasile aşağıdaki hitabede bulunmuştur:

«İnsaniyet tarihini şimdiye kadar ölmez eserlerle dolduran ve bundan böyle de dolduracak olan ve aynı zamanda kardeşlik hissiyatlarının bütün sahasında Akdenizin kıyılarında kuvvetle yükselen Elen ve Türk çocuklarının âhenkdar seslerinin akisleri, yeni sene başında da çınlamaktadır. Yeni senenin iki memleket çocukları için saadet getirmesini bütün kalbimle dilerim.»

Yunan Başvekilinin mukabelesi

Atina 31 (A.A.) — Başvekil B. Metaksas, Türkiye Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlunun Elen milletine olan hitabesine mukabele olmak üzere Türk milletine bir hitabede bulunarak asıl Türk milletinin, kendisine has faaliyeti sayesinde, harabeler üzerinde mükemmel başarılar yükseltmeğe muvaffak olacağına kani bulunduğunu bildirmiştir.

B. Metaksas «dost ve müttefik Türkiye» için iyi temennilerini bildirdikten sonra ilâve eylemiştir:

«Kadim milletlerimiz doğu Akdenizinde tarihin kendilerine tahsis ettiği barış ve medeniyet eserine devam edeceklerdir.»

Hava gene karayele çevirdi

Son yağmurlar üzerine bir çok evlerin bodrum katlarını su bastı

Yirmi dört saat mütemadiyen yağın yağmurdan sonra dün hava karayele çevirmiş, akşama kadar fasullarla kar yağmıştır. Termometre sıfıra inmiştir. Karadenizde ve Marmarada fırtına vardır.

Yirmi dört saat mütemadiyen yağın son yağmurlar dolayisile Kasımpaşa'da B. Mustafanın, Kavalalı Hasanın, bayan Feride ve bayan Vessilenin evlerinin alt katını su basmış, sular itfaiye tarafından boşaltılmıştır.

Bunlardan başka, Büyükdada Yelüfördü sokağında Dr. Yağhoğlunun, Karagüm- rükte Çeşme sokağında B. Hüsnünün, Hasekide Yokuşesmede B. Ahmedin, Üsküdar'da Nakkaştepede bayan Haticenin evlerini de su basmış, bunlar da boşaltılmak suretilerle tehlikenin öntü alınmıştır.

Dün; Fındıklıda Mebusan caddesinde büyük bir ağaç devrilerle bir müddet yolu kapamışsa da nezafet amelesi tarafından ağaç kısa bir zaman sonra kaldırılmıştır.

Bir motör battı

Bandırma limanına kayıtlı bulunan «Harmanbeyi» isimli on sekiz tonluk bir motör dün Bandırma'dan yükü olarak limanımıza gelirken Kapıdağ'da Kocaburgaz mevkiinde fırtına tesirile bir taşığa vurmuş; motör parçalanarak batmıştır. Motör mürettebatı oldukça uzun bir müddet dalgalarla pençeleştikten sonra diğer bir motör tarafından kurtarılmıştır.

Nafia Vekili Ankara'ya gitti

Üç gündenberi şehrimizde bulunan Nafia Vekili general Ali Fuat Cebesoy dün akşamki ekspresle Ankara'ya avdet etmiştir.

Feshane fabrikasında yangın

Ateş çuval deposundan çıktı, 1000 çuval yandıktan sonra söndürüldü

Dün saat 15,20 raddelerinde Eyüp- teki Feshane fabrikasının sabun imalâthanesi üzerindeki çuval deposunda bir yangın çıkmış, gerek fabrika- nın teşkilâtı gerek derhal yetişen itfaiyenin gayretile fabrikaya sirayet etmeden söndürülmüştür.

Dün pazar olduğu için fabrikada pek az kimse bulunduğundan yangın hemen görülmemiş ve epeyce büyü- dükten sonra fabrikanın saraçhane ustabaşısı dumanlardan yangını fark ederek itfaiyeyi haberdar etmiştir. Yangın bir saat sürdükten sonra söndürülmüş, bu müddet zarfında bin çuval fannmış, iki bin kilo kadar sabun ziyaa uğramıştır. Yangının sebebi hakkında tahkikat yapılıyor.

Bursa köylerinde seylâb âfet şeklini aldı

İnsanca zayıf vardır. Fakat miktarı henüz belli değil

Kemalpaşa kasabasının şimal mahallelerini seller götürdü. Bir köy halkına mahvolmuş nazarile bakılıyor

Bursa 31 — İki gündenberi devam eden şiddetli yağmurlardan hasıl olan seller, Karacabey, Manyas, Kemalpaşa, Yenişehirle Susıgırlık ovalarını basmış ve Kemalpaşa kazasında hakiki bir felâket şeklini almıştır.

Seller, birçok köyler ile beraber Kemalpaşa kasabasının dört beş mahallesini basarak yıkılmışlar ve maalesef nüfusca zayıfa da sebebiyet vermişlerdir. Ölenlerin miktarı henüz malûm değildir. Vali ve kumandan feyzan muntakasına gitmişler, vaziyeti ted- kık etmişler ve icap eden tedbirleri almışlardır.

Birçok çayların ve derelerin döküldüğü Karacabey boğazı tıkanmış olduğundan sular geriye dönmüşler ve yataklarından taşarak ovayı kaplamışlar ve Apolyond gölüne dökülmeğe başlamışlardır.

Kemalpaşa kasabasının ortasından geçen Simav çayı gece taşmış ve yarım milyon liraya yapılmış olan su bendlerini yıkmış ve 6,000 metre

mikâbı su serbes kalmıştır. Bu vaziyet üzerine M. Kemalpaşa kasabası ikiye ayrılmış, çarşısı ve mahalle içlerini sular basmıştır.

Elektrik fabrikası ve bekçiler yu- kuda bulunan halkı ikaz için dü- duk çalmağa başlamışlardır. Kasaba- nın şimal mahalleleri halkı, vaktinde kaçamamışlar ve sellerin yıkıp götür- düğü evleri ile beraber boğulmuşlar- dır. Bir evin içinden üç kadın cesedi çıkarılmıştır.

Bu felâket esnasında kasabada bir de yangın çıkmış, bir fırın ile dört dükkân yanmıştır.

Azaplı köyü halkına mahvolmuş nazarile bakılmaktadır. Uzmankadı, Kumkadı, Voyvoda, Tepecik köyleri seller altında kalmışlardır. Bu köy- lerle irtibat temin edilememiştir. Karacabeyin bazı köyleri de sular altında bulunuyor.

Felâketzedelere yardım için Mu- danya ve Gemlikten açılan sandal ge- tirtilmiştir. Civar vilâyetlerin köprücü bölüklerinden de yardım istenmiştir.

İngilizler yeni bir tarz gemiler yapıyorlar

Bu gemileri mayn ve torpille batırmak imkânı olmadığı bildiriliyor

Londra 31 (A.A.) — Sunday Chro- nicle gazetesi, İngiliz deniz tezgâhla- rında inşa edilmekte olan balon ge- milerinin «Balloon - Ships» nazilerin deniz üstündeki tehditlerine karşı müttefiklerin bir mukabelesi mahiye- tinde olacağını yazmaktadır.

Çünkü bu gemileri maynler veya torpillerle batırmak imkânı yoktur. Bu gemilerin deniz altındaki kom- partmanlarından bazıları tazyik edil- miş hava ile doldurulmuştur. Balon gemileri deniz inşaatı Fransız bürosu direktörü Yourkevitch tarafından icad edilmiştir.

Bir Alman karakol gemisi battı

Alman hududu 31 (A.A.) — (Hayas): Alman umumî karargâhının tebli- ğinde şöyle denilmektedir:

Garp cephesinde gece sakin geç- miştir. Alman donanması son hafta- lar zarfında Şimal denizinde ve Bal-

tıkta karakol ve keşif faaliyetlerine devam etmiştir. Bu faaliyet muvaffa- kıyetli neticeler vermiştir.

29/30 ilkkânun gecesi bir ileri ka- rakol gemisi Baltık denizinde devril- miştir. Geminin mürettebatını teşkil eden 37 kişiden 35 i kurtarılmıştır.

Keşif kolları müsamemeleri

Paris 31 (A.A.) — Umumî karargâ- hın tebliği: Soğuk ve kara yağmın gece hareketli geçmiştir. Cephenin muhtelif kısımlarında keşif kolları arasında birçok hareketler ve müsa- demeler olmuştur. Her iki tarafın top- çu kuvvetleri birkaç kere müdahale etmiştir.

Bir Alman tahtelbahiri batırıldı

Paris 31 (A.A.) — «Daily Mail» ga- zetesinin memleket nüshası, bir Fran- sız harp gemisinin İsanıya sahili açık- larında bir Alman tahtelbahirini ba- tırdığını bildirmektedir.

Tacoma vapuru

Bu sabah sekize kadar Monte- videoyu terketmesi lâzım

Montevideo 31 (A.A.) — Graf von Spee zirhlısına yardım ettiği için Alman donanmasının muavin vapuru olarak telâkki edilen Tacoma Kargo- suna pazartesi günü sabahleyin saat sekize kadar limanı terketmesi teb- liğ edilmiştir. Aksi takdirde mürette- bat mevkuft tutulacaktır.

Montevideo 31 (A.A.) — Uruguay Hariciye Nazırı Guani, Havas muha- birine yaptığı beyanatta bütün bir emirname neşredilerek Tacoma adın- daki Alman vapurunun Alman do- nanmasına aid bir muavin gemi ola- rak ilân edileceğini bildirmiştir.

İngilterede çalınan mühim- mat bulundu

Londra 31 (A.A.) — Cümhuriyet- çiler tarafından geçen hafta bir bas- kın yapılmasına teşebbüs edilen de- poya aid iki buçuk ton mühimmat bugün Dunlalk yakınında bulunmuş- tur. Bu mühimmat 58 sandık içinde saman altında gizlenmişti.

Fransanın kararı

Tam muvaffakiyet elde edil- meden silâhları bırakmayacak

Paris 31 (A.A.) — Paris matbu- atının kanaatine göre Başvekil Dala- dier'nin tam bir muzafferiyet istihsal edilmeden Fransanın silâhları elin- den bırakmayacağını teyid etmesi key- fiyeti Fransız ordusunun enerjik bir harekete geçeceğine işaret etti.

General Gamelin'in beyanatı

Paris 31 (A.A.) — İntransigeant gazetesinin neşrettiği bir habere göre general Gamelin, İngiliz umumî ka- rarğâhını ziyaret ettikten sonra be- yanatta bulunarak hareket saati gel- meden evvel Fransız ve İngiliz ordula- rının lüzumsuz bir tehlikeye girme- meleri lâzımgeldiğini söylemiştir.

Mart nihayetinde İngilterenin 3 milyon askeri olacak

Londra 31 (A.A.) — Öntümüzdeki sene başında silâh altına çağrılacak olan yeni sınıflar hakkında beyan olunduğuna göre, bu suretle mart ni- hayetinde ordunun emrinde takriben üç milyon asker bulunacaktır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

"Bize tayyare ile çocuk elbisesi atınız!,"

Böyle biranda bitirdiğimiz uğursuz harp ve felâket senesinden bahis bile etmek istemiyorum. Yeni seneyi tebriğe de, bu matem ortasında dilim yarmıyor.

İlk âfet günündenberi zelzele mevzuunu tutturdum. Hep bununla meşgul olduklarından emin bulunduğum... Suhterem karilerim, benim de zihnimin başka şeyle uğraşmamasını tabii görecektir. Aynı teferriat üzerinde durduğum için de özür dilerim. Zira, eksik birşeyler yaptığımızı, geçtiğimizi, toplamak ve dağıtmak hususunda fırsat kaybettiğimizi biliyorum demiyecem- seziyorum.

Mesela: Dün pazar diye devair kapalıydı; memurlar, zelzele felâketzedelerine yardım için teşkilât dahilinde çalışabilirlerken bir yirmi dört saatin daha heba olmasına imkân verdiler.

Ve halk, evlerinde: «Bakalım tapımız çalışacak mı? Bugün hazır erkelerimiz de işte değil...» diye beyhude yere bekledi.

Halbuki, kaza merkezlerinden telgraflar geliyormuş: «Bize tayyare ile gıda maddeleri ve çocuklara mahsus kalın giyecekler atınız!» diye imdad istiyorlarmış.

Eğer felâket mahdud bir kâç noktada olsa, yardıma civardan giderdi ve bu iş kolay olurdu. Fakat işkoca bir muntakanın civarı da felâketzededir. Oralarda herkes himmete muhtaç. Biz masun bölgelerin türkleri varımızla, yoğunumuzla, nakdimizle vaktimizle koşmalıyız.

Koşmak?... Nasıl olacak?... Elbette kargaşalık halinde bir koşuşa değil.

Bir orduda nasıl generaller zabıter, çavuşlar, onbaşılar, neferler varsa, derhal şehirlerimizi de aynı bir toplama teşkilâtına ayırdığımızı bilfiil isbat etmeliyiz. General mesabesinde olan vali, kaymakamlar, kaymakamlar semt mümessilleri, semt mümessilleri mahalleyi temsil edenlere, onlar da her sokakta mütemedine talimat vermeli; ambalı defterler dağıtmalı, nakit ve eya halindeki teberrüler, yirmi dört saat içinde toplanmalı, elden ele, onbaşıdan generale doğru, merkeze itmeli. Merkez ise, eline değeni derhal yola salmalı! En seri vasıtalarla...

Bundan başka: Yalnız tüccarlara, memurlara abanmak olmaz. Tengin doktorlar, avukatlar, emlak şiple-ri vesaire var. Onlardan da imânları nisbetinde yüksek teberrüler bekliyoruz.

Bir defaya mahsus vergi şeklinde birşey alınacaksa, faraza memurlardan bir aylık maaşlarının yüzde yirmisi nisbetinde bir kesme yapılacaktır, diğer kazanç erbabından da verdikleri muhtelif vergilere göre aynı nisbette cibayetlerde bulunmalıdır.

Bu bir defaya mahsus iane vergisinin - yukarıda yazdığım nisbette - yapılması efkârı umumiye yayılmaktadır. Ben kendi yaşadığım muhitlerde böyle hissediyorum. Kari mektuplarından edindiğim intiba da budur.

Fakat asıl mesele, parayı topladıktan sonra yerine süratle ve hakkıyla ulaştırmaktır. Süratin ehemmiyeti yukarıda zikrettiğim tayyare ile imdad talebinden görünüyor. Bu himmet, devlet teşkilâtından beğenir.

ŞEHİR HABERLERİ

3000 ton demir sipariş edildi

Konserveciler Amerikadan teneke getirtmeğe karar verdiler

Hükümet, ihtikarla mücadele tedbirleri arasında ithalat limited şirketleri kurulmasını başlıca prensip olarak kabul etmiştir. Bundan maksad, icabında mesul bir muhatap bulabilmektir. İthalat limited şirketlerinden ilk kurulan demir şirketi ve ilk sipariş veren de demircilerdir. Demirciler, 3.000 tonluk demir sipariş ederek 15 tacir arasında taksim edeceklerdir.

İthalat şirketlerine iştirak eden tacirler, kendi hisselerine isabet edecek miktarda tayininde müşkülata uğramaktadırlar. Ticaret Vekâleti, ithalat şirketlerinin te-

sisi işlerinin yürütmesini, takip edeceği seyri kontrol maksadı ile bir (merkez büro) teşkil etmiştir. Bu merkez büro, muntaka ticaret müdürlüklerine bağlıdır. Büro memurları, ithalatçıların bütün toplantılarına iştirak etmektedirler.

Konservecilerin teneke ihtiyacı

Konservecilerin teneke bühranı çıktı. İhtiyacı yazmış. Bu işi halletmek üzere tenekeçiler namına bir murahhasın İtalyaya giderek teneke kutu mübayaa tamesi-ne karar verilmişti. Henüz bu zat İtalyaya

gitmemiştir. Bazı ecnebi ithalatçılar, konservecilere müracaat ederek mal istemişler, mukabilinde teneke kutu göndermeği teklif etmişlerdir. Bu teklif, reddedilmiştir. Amerikadan daha ucuza mal olacak teneke kutu getirmek mümkün olacağından konserveciler bir müddet beklemeyi tercih ediyorlar.

Konserve eşyamıza, talep gittikçe artmaktadır. Bilhassa Fransadan külliyyetli talepler geldiği söylenmektedir.

Yedisi İstanbulda olmak üzere bütün Türkiye'de 11 konserva imalâthanesi vardır.

Gazi köprüsünün ayakları geldi

Bunlar yerine takılınca nakil vasıtaları geçebilecek

Gazi köprüsünün her iki başındaki meydanlarla bu meydanlara gidecek yolların açılması için yapılan inşaat on güne kadar ikmal edilecektir. Köprü'nün Cumhuriyet bayramında yapılan açılma resmi münasebetle muvakkat mahiyette olarak Azapkapı ve Unkapanı başlarına konan ayakların yerine Almanyadaki fabrikadan gönderilen asıl ayaklar geldiğinden, bugünlerde bu ayaklar, montajı yapılarak yerlerine takılacaktır. Bundan sonra nakil vasıtaları köprü üzerinden geçecektir.

Bundan başka Unkapanı ile Eminönü arasındaki yolun inşasına başlanacaktır. Güzergâhın katı surette tesbiti için Belediye İmar müdürlüğü tarafından hazırlanan plan Fen müdürlüğüne verilmiştir. Belediye, Eminönünden itibaren Halice doğru yapacağı istimlak devam etmekle beraber, yolun Unkapanından Eminönüne doğru açılmasını temin etmek maksadıyla istimlak bu taraftan da başlanacaktır.

Yılbaşı sessiz geçti

Bugün resmî daire ve müesseseler kapalıdır

Bu sene yılbaşı sessiz geçmiş, zelzele felâketi münasebetiyle toplantı ve eğlence yapılmamıştır. Eğlence yerlerine evvelce verilen paraların Yardım komitesine tevdiini herkes seve seve kabul etmiştir.

Dün gecenin en mühim hâdisesi, yılbaşı piyanosunun çekilmesi idi. Piyanosunun çekildiği Asri sinema ve civarı çok kalabalıktı. Fakat saat ondan sonra sokaklar tenhalaşmıştı.

Yılbaşı münasebetiyle bugün bütün resmî daireler, müesseseler kapalıdır. Liselerle ortamektepler, ve bu mekteplerin talimatnameleri hükümlerine tabi olan diğer ecnebi ve ekalliyet mektepleri de sekiz gün müddetle tatildirler. İlmektepler, perşembe günü sabahı açılacaktır.

Ekmek fiyatlarını kontrol

Belediyece resmen konan narhtan fazla ekmek satanların Belediyece sıkı surette takiplerine devam edilmektedir. Geçen gün ellerinden ruhsatıyeleri istirdad edilen ekmek satıcılarından sonra mahalle aralarındaki ekmekçi dükkanları narhtan fazla almamağa başlamışlardır. Bu suretle Belediye'nin yaptığı tabiatın müessir netice verdiği anlaşılmaktadır.

Fedakâr hemşerilerimiz, havadan, karadan ve denizden kara, tipiye ve maalesef boşalıp korkunçlaşan mesafenin tehlikesine rağmen, geniş zelzele sahasına yayılacaklar; imdadla koşacaklardır; koşuyorlar da...

Aman intizam, aman sürat! Aman süratle mâni olmayacak bir intizam... Ve intizama mâni olmayacak bir sürat...

(Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Millî matem havaları

Lâlelide, Tayyare apartmanında 3 üncü dairede 28 numarada bayan Ayşe Ekrem, Anadolu'nun halk matem havaları olduğunu, bu matem günlerinde radyomuzda - alafanga matem marşlarından ziyade - onları dinlemek istediğimizi, bunların hissiyatımıza tercüman olacağını yazıyor.

Radyoda karışıklık

Naci Raçın imzasıyla aldığımız mektupta, biricik radyomuzun sözleri, aynı tülü mevdeki Fransız musikiisi ile karıştırdı. Karışık bir şekilde yazıyor: «Zelzele-ye dair haberleri bile istemiyorum. Fransız dostlarımız bu tülü mevel de-ğiştirerek lütfen bizi serbes bırakmazlar mı?» deniyor.

İTİZAR

Zelzele felâketzedelerine ne suretle yardım edilemesi icap ettiğine dair muhtelif karilerimizden madde madde teklifleri ihtiva eden mektuplar alıyoruz. Bunlar ekseriyetle itibarile tatbik edilmektedir; yahut tatbikine imkân görülmüyor. Dercedemediğimizden dolayı itizar ederiz.

Kızılay Beyazıt şubesinin bir izahı

Kızılay Beyazıt şubesinden: Sayın gazetenizin üçüncü sahifesinin üçüncü sütununda (Halkın şikâyetleri) kısmında nahiyeimize eşya tevdi için müracaat eden bayanın kimseyi bulamadığı cihetle geri döndüğü yazılıdır. Bu gibi sahtibi hamiyet kardeşlerin tevdiatı behemehal aynen eşya makbuzu mukabilinde kabulü nizamname ictzasından olup bu hususta faaliyete başlanması hakkındaki emir gazetenizin de yazdığı gibi cuma günü ilân edilmiş ve nahiyeimiz de bu emri tebellüğ etmiş ve cumartesi gününden itibaren nahiye merkezinde bir memur bulundurulmakta bulunmuştur.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Belediyece ait işler hakkında Dahilliye Vekâletile temas etmek üzere bir müddet evvel Ankara'ya gitmiş olan Belediye Reis muavini B. Rifat ile İstimlak müdürü B. İsmail Hakkı dün şehrimize avdet etmişlerdir.

★ Avrupada fazla kış olduğundan yollar kapanmıştır. Bu yüzden dükkânı Semplon ekspresi mutad saatinden beş saat teahhürle saat on iki otuzda, konvansiyonel de 13 saat rötaria 19.30 da şehrimize gelmiştir.

★ Enver ve Faruk isimlerinde iki kişi dün son derecede sarhoş olarak sarkıntılık ederken polisçe yakalanarak mahkemeye verilmişlerdir.

★ Tüberküloz Cemiyeti yedinci senesinin ilk toplantısını 3 ikincikanun 1940 çarşamba günü saat altı buçukta Çağaloğlunda Etibba odası salonunda yapacaktır.

Asfalt yerine mozayik

Bazı caddelerin asfalt yapılmasından vazgeçiliyor

İstanbulda yol ve saire inşaat malzemesinden bir kısmı piyasada tedarik edilemediğinden, bazı müteahhitler Romanya'ya giderek oradan malzeme mübayaa etmişlerdir.

İstanbulda ihale edilen caddelerden bir kısmının asfalt, bir kısmının mozayik parke taşından inşa edilmesi kararlaştırılmıştır. Hariçten gelen asfalt hem pahalılaşmış, hem de azalmış olduğundan, evvelce asfalt olarak inşası düşünülen bazı caddelerin mozayik parke olarak inşası düşünülmektedir.

İstimlak parasından mütevellid davalar

Belediyece tesbit edilen istimlak bedeline itiraz eden davaların bir kısmı tutulmuş, yazmış. Bundan başka Belediye aleyhine açılmış iki yüze yakın da idari dava vardır. Bu davaların hemen hepsi Şûrayı devlete müracaatla ikame edilmiştir. Bu davalardan çoğu, vergi kıymetleri yüzündendir. Mükelleflerden bir kısmı, tahdilen bina veya erazi vergilerine itiraz ederek, itiraz. Temyiz komisyonları kararlarını da kabul etmediklerinden, Şûrayı devlete müracaat ediyorlar. Devlet Şûrasının vereceği karar, verginin miktarı ve tahakkuku etrafındaki her türlü itirazları varid görmek veya bertaraf etmek mahiyetinde olduğundan, mükelleflerin açtıkları bu kabil davalar için Belediye avukatlarından bir zat müstemirren çalışmaktadır. Belediye'nin muamelâtı genişlemiş olduğundan, tabiatile davalar da artmıştır. 939 bütçesile Belediye'nin Hukuk işleri kadrosu da genişletilip takviye edildiğinden, ve Belediye avukatları hariçten dava kabul etmediklerinden, Belediye avukatları arasında mesai taksimi yapılmıştır.

Bir evin döşemesi çöktü

Bodruma düşenlerden bir kadın ağır yaralandı

Arnavutköyünde Sarrafburnunda oturan kahveci Filki, evvelki gece ölmüş, dün cenazesi kaldırılacağı sırada eve bir hayli kimse gelmiştir. Soğuktan dolayı bir oda içine alınan bu cemaat, bir aralık, tahtaların çatırdadığını hissetmiş ve az sonra odanın taban tahtaları âni olarak kırılmış ve bu cemaatten on kadarı, odanın altındaki bodruma düşmüştür.

Ev halkı, derhal bir taraftan zabıta, diğer taraftan da itfaiyenin tahliye teşkilâtını haberdar etmişlerdir. Düşenlerden hepsi sağlam olarak bodrumdan çıkarılmışlardır. Yalnız Fatma isminde bir kadın vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış ve Beyoğlu hastanesine nekl edilmiştir.

Bir çırpıda

Biribirimize karşı bağlılığımız

Büyük zelzele felâketi, bize biribirimize karşı olan bağlılığımızı, vefamızı gösteren bir imtihan geçirtti. Felâket haberi yayılır yayılmaz, bütün memlekette büyük bir faaliyet başladı. Herkes âdeta yardım seferberliği ilân etti. Bunun derecesini anlamak için gazetelerin ilk sahifelerine şöyle bir göz atmak kâfidir. Halkevlerinde kadınlarmız felâketzedelere çamaşırlar dikiyor, fanileler örüyor. Hususi mektepler felâketzedelerin yetim kalan çocuklarını bedava ve leylî okutmak için kapılarını açıyor.

Zelzele muntakasına gidecek dım eşyası için uncu unundan, helva-cı helvasından fanileci fanilesinden, fabrikatör battaniyelerinden ayırıp veriyor. Herkes yapabileceğini, onlara nasıl yardım edeceğini düşünüyor ve buluyor. Haftalardanberi hazırlanan balo ve eğlence programlarını tatbik etmek kimsenin aklından bile geçmiyor.

Bu, bizim biribirimize ne kadar bağlı insanlar, bütün bir milletin ne kadar yekpare bir varlık olduğunu ne açık bir surette gösteren bir faaliyet. Bu yekpare varlığın bir tarafına elini süren felâketin ızdırabı her köşeye ve hemen aynı tesirde yayılmıştır.

Her evde onlar konuşuluyor. O kadar ki sıcak bir odaya girdiğimiz zaman, sanki hakkımız olmayan bir iş yapmış gibi:

— Ya onlar!... diyoruz, bu kışta, karda, kıyamette... Sığacak bir çatı altı bulamazken!...

Sofra başlarını gene onlardan bahsediyor! Çatallarımızı âdeta hakkımız olmayan yemeklere uzatır gibi sıkılıyor.

Gece yatağımıza girerken büyük zelzenenin fecaatini bir kere daha hatırlıyoruz. Duyduğumuz bu derin alâkanın bizi son derecede teselli eden bir noktası var:

Milletin bir felâket karşısında gösterdiği bu alâka bize, her şeye karşı sigortalanmış gibi, ilerisi için ümid veriyor. İnsanda: «Demek bir gün benim de başıma böyle bir şey gelse, aynı alâka karşısında bulunacağım.» düşüncesi uyanıyor.

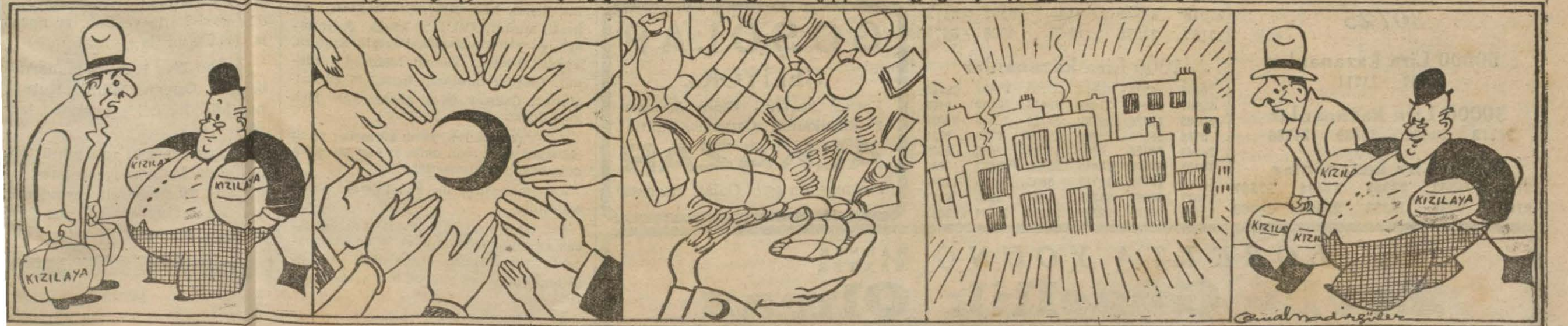
Felâket karşısında bütün bir milletin bu kalkınması bizde içtimai sigorta, içtimai muavenet teşkilâtının genişletilmesi ve umumileştirilmesi bakımından çok iyi bir başlangıç da olabilir. Böyle biribirinin derdini hemen paylaşan, biribirine son derece bağlı, vefalı insanlar her fırtınayı savuşturur, her felâketi alt edebilir...

Hikmet Feridun Es

Almanyanın hiç bir mümessili Rum patrikhanesini ziyaret etmedi

Sensinod Başkâtıplığından: Almanyaya, Polonya ve Çekoslovakya'da bulunan ortodoks kiliselerinin kiliseyi salâhiyetlerinin tanzim ve tesbiti için Almanyaya Mezahip Nezareti tarafından Rum Patrikhanesine bir mümessil gönderilmiş olduğuna dair tereşşüh eden şayiât ve bilhassa «Paris Solr» da ve bundan ıktibasen «Journal d'Orient» gazetesinin 23 birincikanun nüshasında görülen neğriyat hakkında, Rum Patrikhanesi, Almanyaya hükümetinin hiç bir mümessili Patrikhaneyi ziyaret etmediğini ve bu bapta hiçbir günâ temas ve muamelede bulunmadığını ve binaenaleyh şayiât ve neğriyatı mezkûrenin biaslı esas olduğunu katıyî beyan eder.

BAY ANCA VE YARDIM!

— Bütün millet, yardım için, me-
er bir işarete bakıyormuş bay
ma...

... Memleketin her tarafından Kı-
zılaya uzatılan yardım ellerine...

... Dört taraftan yağan para ve eş-
ya çokluğuna bakıyorum da...

... Enkaz haline gelen yerlerimizin
çarçabuk imar edileceğine inaniyo-
rum!...

B. A. — Elbette!... Zaten biz bir
saltanat enkazı üzerinde mamureler
yükseletmiş milletiz.

Dün gece piyango gişelerinin önünde yüzlerce meraklı bulunuyordu

Büyük ikramiyeyi kazanan bakkal Recep: "Elim ayağım zırlı zırlı titriyor!", diyor

Her yılbaşı gecesi yeni senenin talihlilerine piyango ikramiyeleri düşer. Bana da her sene düşen bir piyango vardır. Gece yarısına kadar yeni senenin talihlilerini semt semt aramak, onların ihtisaslarını dinlemek...

Bu yıl da öyle oldu. Büyük ikramiyeyi kazanan talihliyi saat on bire kadar büyük bayilerde aradık, durduk. Lâkin 600,000 lirayı kazanan zat Nimet gişesinden aldığı biletinin yerine adres olarak sadece «Bir bey» kelimelerini yazdırmıştı.

Bunun üzerine piyango müdürlüğüne gittik. Gece saat 12 ye yaklaştığı halde talihlilerin adresini bulamamıştık. Bu yıl binlerce bilet sahibi adres olarak bayilere «Bir bey» yahut «Bir bayan» kelimelerini yazdırmışlardı.

Ellerdeki kayıtlara göre 600,000 lira kazanan biletin beş parçası İstanbul'da, bir parçası Muğlada, bir parçası Zonguldakta, bir parçası Bartında, bir parçası da Borda idi.

300,000 lira kazanan biletin iki parçası Ankarada, üç parçası İstanbul'da bir parçası Tosyada, bir parçası Malatyada, bir parçası Elâzığda, bir parçası da Mesudiyyede idi.

Ayrıca 600,000 lira kazanan biletten bir tane onda birlik yani on liralık bilet satılmıştı.

Zelzele mıntakası olan Erzurumda 100,000 liralık biletten bir parça satılmıştı.

İşin en garip tarafı bayilerin önünde gece yarısına kadar bekliyen meraklı halk kalabalığı idi. Bileti olan, olmayan yüzlerce kişi yeni talihlileri görmek istiyorlardı. Artık bu mesud insanlardan hiç birisini bulmaktan

umidimizi kesmiştik.

Meraklı kitlesinden biri yanımıza koştu:

— Ağabey, burada... Burada talihli... diye bağırdı.

Kalabalığın arasında yeni sene talihlisi paraları deste deste sayarak alıyordu. Bu ufak tefek bir zattı. Heyecan içerisinde idi. Üstü başı çamur olmuştu. Arkadaşları onu Recep diye çağırıyorlardı.

Yanına yaklaştık. Lâkin paraları tamamlı sayıp bitirmedikçe bizimle konuşmadı. Sayıda şaşımamak için son derecede büyük bir dikkat gösteriyordu.

Nihayet para hesabı bitince anlatmağa başladı:

— Adım Recep... Bakkalım... Bugün dükkânımı kapattıktan sonra bir ahabıma gitmişim. Küçük bir kainbiraderim var. O biletlerin numarasını almıştı. Ben ahabımda oturken koşup geldi.

— Enişte, dedi. Senin bilete büyük ikramiye düştü...

Kızdım, inanmadım:

— Ulan alay etme benimle... dedim.

— Vallahi sana çıktı enişte... dedi.

— Çocuk... Akşam akşam beni gühaha sokma...

— Billâhi sana çıktı enişte...

Baktım çocuk maytap etmiyor. Hemem fırladım.

Yolda gazetelerin harıl harıl satıldığını görerek bir tane aldım. Ne göreyim? Vallahi bizim numara... Doğru buraya koştum: «Ver bakalım Nimet abla paraları» dedim.

— Niçin adresinizi evvelâ yazdırmamıştınız.

— Bırak Allah aşkına beyim... Benim başımı belâya sokacaksınız... İste-

mem... Herkesin gözü bende kahr... Yoksa siz bunları gazeteye mi yazacaksınız?

— Öyle ya...

Yeni talihli büyük bir telaşa:

— Öyle ise sus pus oldum Çenem kapadım...

— Bu para ile ne yapacaksınız?

— Ne mi yapacağım? Ne bileyim ben? Şimdi elim ayağım tiril tiril titriyor. Bana bir hal oldu. Hele bir kere aklım başıma gelsin... ondan sonra. İki çocuğum var... Onları okutacağım inşallah...

— Daha?

— Bilmiyorum. Şaşkına döndüm... Sarhoş gibiyim... Aklım tepemden bir karış yukarda...

— Zelzele için yardım düşünüyor musunuz?

— Tabii... Zaten çıksa da çıkmasa da verecektim. Bugün mahalleden para topladılar, iki buçuk lira verdim. Belki onun yüzü suyu hürmetine bu parayı kazandım...

— Biletinizi ikramiye çıkacağını umuyor mu idiniz?

Bay Recep boynunu büktü:

— Ehhh... dedi. Allahdan ümid kesilmez...

— Şimdiye kadar hiç piyango kazanmış mı idiniz?

— Bir kere 60 lira aldım. 600 lira çıkmıştı... Dur bakayım? 936 senesinde galiba... Bana 60 lira ikramiye çıktığını işitince bütün tanıdıklar, akrabalar eve üşüşmüştü. İşte ondan sonra bilet alırken adres vermedim.

Yeni talihli memnun bir tavırla yoldan geçen bir taksiyi çevirdi, bizim suallerimize top yekûn!

— Aklım başımda değil... Sonra görüşürüz...

Diye cevap vererek uzaklaştı.

1940 yılbaşı millî piyangosu çekildi

Dün geceki keşidede kazanan numaraları dercediyoruz

600000

Lira kazanan numara

11325

Bu numaranın son rakamı ile nihayet bulan bütün biletler 50 lira, yani 1/10 luklar 5, 1/20 likler de 2 buçuk lira amorti alırlar.

300000

Lira kazanan numara

28226

Bu numaranın son rakamı ile nihayet bulan bütün biletler 50 lira, yani 1/10 luklar 5, 1/20 liker de 2 buçuk lira amorti alırlar.

200000

Lira kazanan numara

12922

100000

Lira kazanan numara

30725

50000 Lira kazananlar

35847 11711

30000 Lira kazananlar

15119 31602 35339 24786

20000 Lira kazananlar

15138 24503 22959 33484 37337

9102 7734 13253 29563 38900

10000 Lira kazananlar

33061 35273 35627 14336 7501
1997 3103 14040 5266 14098
5228 14021 5403 26322 12608
36758 30432 1144 31193 21224

5000 Lira kazananlar

588 22469 35196 30278 5456
18125 26266 6492 36180 11211
7848 17167 8287 37156 3414
24649 21768 14104 9060 21460
24817 28936 37644 262 30385
14546 34585 13243 7492 20357
19526 10234 18767 24880 23700
3956 38267 31406 8613 6006

2000 Lira kazananlar

20402 32094 25083 11390 4464
32441 11241 31524 13024 38668
28841 29058 36157 7766 1440
37548 11079 1329 26553 1012
5249 16274 9997 32870 24935
12308 29494 15262 30256 36176
10732 19053 14766 12743 24132
10084 10335 6745 37435 5348
30661 521 25536 28207 22657
30349 31684 29147 1269 27378
27918 23239 8145 26302 31132
17187 23675 6262 4828 39793

1000 Lira kazananlar

10996 26234 15016 29180 27439 29125
29907 22942 31031 39412 38349 9453
38865 17774 19789 31724 33249 24039
5736 38994 21908 10506 6025 3115
24048 30326 6764 37487 12648 8023
19793 37209 18649 32385 22663 17680
10142 23236 11713 5895 5101 14241
19577 26267 23255 502 5350 9337
31066 20821 22824 26416 13644 23611

4842	25606	24517	13980	6624	17033
25914	7787	6511	21167	6774	24905
29481	3017	37761	3012	43064	18709
25740	37742	37497	14420	30025	37091
13751	26073	16138	2615	13724	2661
1104	39425	2403	33589	32775	14566
24642	22929	6664	10650	14162	24205
29288	24606	25293	14102	13951	2894
23143	32954	10244	24499	7241	39626
8157	7650	30881	12611	28852	23738
5903	38666	14793	21336	28064	34486
35058	3144	25900	611	39999	12479
20495	30615	4970	34934	12692	13344
7363	31394	32647	12596	26538	29918
21524	14496	4201	36986	28331	4394
34262	21607	35164	1548	14019	14984
32798	23958	426	36749	36091	13616
12518	35670	7164	17883	32045	13040
290	27769	23874	2144	11231	18409
146	21777	27906	31197	17939	15539
9788	15338	3757	12482	12155	21268
16284	20755	23713	20761	19645	10481
38286	22038	36604	5954	39007	8099
31811	11983	11590	27212	36502	23401
11672	6903	29473	23284	3406	27522
28234	18914	14517	21486	32311	6803
20373	36769	23207	38626	12076	7583
28263	35472	37270	39430	26160	10068
28344	10270	30870	14061	18478	31598
20054	34604	10979	12126	37252	21751
27698	24035	8808	13796	17906	3535
2590	25816	8277	23569	29701	2317
22193	36138	8911	23687	35675	39961
14996	29133	24036	15699	909	33916
2542					

GOŞOLAR GELİYOR...

Varner Baxter - Gesar Romero
3 ilkinçikânun Çarşamba günü

ALKAZAR

Sinemasının şeref Galası olacaktır

AKŞAM STROR

Muhtelit takım dünkü maçı 3-1 kaybetti

Macarlar ihtiyat oyuncularla çıktıkları halde kolaylıkla galip geldiler

Şehrimizde bulunan Macar şampiyonu Ferenc Varus takımı dün çok soğuk ve karlı bir havada ikinci maçını İstanbul B muhtelili ile yaptı. Macarlar bir gün evvel İstanbul muhtelitin fevkalâde oyunlu 5-3 yenildikten sonra bugünkü takım karşısında gayet lâkayd ve yorulmadan oynuyarak, esasen sayılı olan ikinci muhtelitimizi gayet kolaylıkla yendiler. Havanın çok kötü oluşu sahaya bir gün evvelkine nazaran az bir seyirci toplayabildi.

Macarların oyun tarzları, klâsik hareketleri ve bilhassa spor terbiyelerini zevkle takip eden seyirciler dün de staddan memnuniyetle ayrıldılar.

O Y U N

Saat 14.30 da sahaya çıkan takımlar şukadrolarile dizilmişlerdi:

İstanbul muhtelili: Mehmed Ali - Vlastardi, Hristo, Hüseyin, Nubar, Celâl - Filip, Culafi, İbrahim, Cihad Diran.

F. T. C. : Polikaş - Soyka, Valdiger-Nuk, Polger, Poşo - Getvay, Jakup, Şaroşi, Harvart, Şuhay.

Macarlar bir gün evvel oynayan takımlarından dört mühim oyuncuyu bu maçta oynatmıyorlardı.

Hakem Refik Topun idaresinde oyuna Macarlar başladı. Çok ağır hareket eden Macar hücum hattına mukabil İstanbul muhtelili süratle Macar müdafaasına kadar indi.

MUHTELITİN GOLÜ

3 üncü dakikada İstanbul muhtelitin ortadan yaptığı bir hücumda İbrahim yerden bir vuruşla muhtelitin ilk golünü yaptı. Bu golden sonra Macarlar açıldılar ve oyuna yavaş yavaş hakim olmağa başladılar ve bu hakimiyetlerini muhtelitin nısıf sahasına kadar intikal ettirler. Mütemediyen hücumda olan Macar forları bugün çok lâkayd ve isteksiz oynuyorlar ve yalnız yerden paslaşarak rakip kaleyi tehdit ediyorlardı.

MACARLARIN İLK GOLÜ

17 nci dakikada Macar sağ açığının ortadığı topu Macar sol insaydı güzel bir kafa vuruşile gole çevirdi.

Dünkü sokak koşusu

Yeni Sabah refikimiz tarafından atletizmi teşvik maksadile tertip edilen Yılbaşı koşusu dün sabah Galatasaray klübü - Eminönü Halkevi arasında gidip gelme olarak yapıldı. Büyük bir atlet kafilisinin iştirak ettiği bu yarışın ilk merhalesi olan Galatasaray klübü ile Eminönü Halkevi arasındaki mesafeyi Kurtuluştan Mahfidis, avdetle de Rıza Maksud birincilikle bitirdiler. Takım itibarile Rıza Maksud - İzak takımı birinci, Osman - Hüseyin takımı da ikinci oldular. Kazananlara yarıştan sonra muhtelif mükâfatlar verildi.

Güreş müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Güreş Ajansından

1 — 13/1/1940 tarihinde Greko - Roman güreş müsabakaları yapılacaktır.

2 — Bu müsabakalara aşağıda isimleri yazılı güreşçiler kabul edileceklerdir:

56 kiloda: K. Hüseyin, Ahmed Yener, Emin Akkan, Hakkı Akpınar, Ahmed Delan, Cemal Uzar. 61 kiloda: Yaşar Erkan, Halil Yüzer, Mahmut Taylan, Mehmed Oktav, İsmail Akbulut. 66 kiloda: Yusuf Aslan Yener, İzzet Kılıç, Rasim Atsam, Ali Sezer, Mustafa Çakır. 72 kiloda: Falk Bükken, Ahmed Kandemir, Mustafa Erkmen, Yavuz. 79 kiloda: Adnan, Mahmed Pekdemir, Haydar İnceişler, Rızık. 87 kiloda: Mustafa Çakmak, Şevki Akalın, Ağır: Mehmed Çoban, Ahmed Yener.

3 — Yukarıda ismi yazılı güreşçiler yazılı oldukları kilolardan daha yukarı kilolarda müsabakalara giremezler.

4 — Sıkletlerde bir kilo tolerans kabul edilebilir.

5 — Tartı saat 18 - 19 arasında yapılacak ve müsabakalara saat 20 de başlanacaktır. Müsabakalar birinci gün bitmediği takdirde ertesi gün de devam edilecektir.

6 — Güreşçiler müsabakalara yarım mayo ile giremezler.

7 — Bu müsabakalar Balkan şampiyonasına girecek olan milli takıma seçme müsabakaları için hazırlık mahiyetinde olacaktır.

MACARLARIN İKİNCİ GOLÜ

Birinciden bir dakika sonra yani 18 inci dakikada Macar santrhafının sol içe ve onun da Şaroşiye verdiği pası Şaroşi ceza sahasından attığı sıkı bir şütle gole çevirdi. Birbiri ardına iki gol yiyen Muhtelit takım daha fazla gol yememek için müdafaaya ehemmiyet vermeğe başladı.

MACARLARIN ÜÇÜNCÜ GOLÜ

36 ncı dakikada Macarların ortadan yaptığı yeni bir hücumda Hristo'nun favüllü müdahalesine rağmen Şaroşi yavaş bir vuruşla üçüncü golü de çıkardı.

Vaziyet 3 - 1 olduktan sonra iki taraf ta gayretli oynamalarına rağmen başka bir sayı yapmağa muvaffak olamadı. Birinci devre 3 - 1 Macarları lehine bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye çıkıldığı zaman Macarlar takımlarına K. Şaroşi, Lazari, Kjel, Hamuriyi almışlar ve buna mukabil doktor Şaroşi ile orta hafi, sol içi resol hafi çıkarmışlardı.

Macarların bu takımı karşısında İstanbul muhtelili de kaleye Osmanı sağ ağa Fikreti ve sol içe de Tanaşı almış. Macarlardaki değişiklik bu drede gollerin fazlaşacağına bir işaret gibi gözüküyordu. Fakat Macar birinci devreden daha çok ve da uzun süren hâkimiyetlerine ve ecriya Muhtelitin yarı sahasında oldukları halde birinci devredeki ellerinin adedini yükseltmeğe muvaffak olamadılar.

Bu mukabil Muhtelit takım da yaptığı taddiata rağmen hiç bir iş görme ve kuvvetli rakibi karşısında sahan 3 - 1 mağlûb olarak ayrıldı.

GÜNKÜ REVANŞ MAÇI

Bun Macarlar Taksim stadında şehrizdeki maçlarının üçüncüsünü İstanbul A muhtelili ile yapacaklardır. günkü İstanbul takımı cumartesi günü kadrosuna Beşiktaşlı Hakkı da alarak şöyle çıkacaktır:

Cid - Adnan, Faruk - Musa, Enver, ad - Fikret, Şeref, Hakkı, Bodurhalâhaddin.

İlim bir ziya

Esl Harbiye Nazım generaliya Kutnak vefat etti

Canlı devletin son Harbiye Nazım general Ziya Kutnak'ın dünce 10.30 da 70 yaşında olarak vefat ettiği teessürle haber verilir. Genl Ziya, millî mücadele esnasında Kuvayimilliyeye büyük hizmetleri bir vatanperver olduğu için İstl madalyesinin hâmil idi. Hicazlı müşir Osman paşanın oğlu ve cüman Münir paşanın damadı olanerhum, bütün hayatında hüsnülâkile, nezaketle temayüz etmiştir.

Anı harblık tahsilini bitirdikten sonra muhtelif askeri vazifeler deru etmiş, Sivasta onuncu kolordu kmdanlığında ve müteakiben erkşarh reisi sanlığında bulunmuş. Liva olarak tekadid olmuş. Scazifesi olan Harbiye nazırlığında Nafia ve Bahriye nazırlıkla kâkâletini ifa etmiştir.

General Ziya Kutnak muharrir arduz Osman Münir Kutnak'ın padir. Elemdide aliesine taziye et.

İzazesi yarınki salı günü Şehzadanda Mahmudiye çeşmesi sokakındaki 20 numaralı evinden saat 1 da kaldırılarak namazı Beyazıt cnde kılınacaktır.

ŞEHİR TİYATROSU

İstiklal cad. Komedi kışkı
Gece saat 20.30 da

İKİZLER

LORETTA YOUNG

Zorla Güzellik Olmaz

filminde

ÇARŞAMBA AKŞAMI: **MELEK'te**

WARNER BAXTER

SÖZÜN GELİŞİ

Eski seneden yeni seneye

Dün gece yarısı aramızdaki ikamet müddetini tamamlayarak heybesini sırtına vurup geçmiş zamanlar diyarına hareket eden «1939» isimli ihtiyar çoktanberi uğurladığımız senelerin şüphesiz en kötüsünü olarak hafızalarda yerecektir.

Geldiği zaman hayırdan ziyade şerre istidadı olduğu tahmin edilememişti. Ömrünün yarısından sonra huyunu belli etti ve son aylarına doğru, bıraktığı acı hatıralar hâlâ unutulmıyan 1914'e benzemek için elinden geleni yaptı. Milletleri birbirine tutuşturması, harp ateşle memleketleri ortadan kaldırması, sağlığı kan ve ölüm yetişmiyormuş gibi giderayak, her tehlikeden masun yaşayan, insanları işleri güçleriyle meşgul, yurdlarını imâr ve yuvalarını şenlendirmeye gayret eden memleketimize de bir ıstırap tohumu atmadan edemedi, zelzelelerle binlerce vatandaşımızın hayatına kaydı, binlerce ni de yersiz yurdsuz bıraktı.

İçî melânetle dolu torbasını sırtına vurarak uğulduyan fırtınalar, kar tipileri içine karışıp karanlıklara doğru şeytani bir güllüşle koşan kötü ruhlu karkun gibi mahlûk gibi gözümden canlanan 1939'un arkasından iyi sözler söylemek kabili mi? Bana, bütün kabahat onda imiş gibi geliyor, hattâ «1939 dün gece yarısı gitti» yerine «Defolup gitti» demeyi ona daha çok yakıştırıyorum ve bu hayal oyununa devam ederek dün gece yarısındanberi fena 1939'un yerini ılgal eden «1940» isimli çocuğa, 24 saatini henüz doldurmanızı yeni seneye ümidle bakmak istiyorum.

Temenni edelim ki bütün kabahat 1939 da olsun ve «1940», selefının açtığı feci yaraları sarmak, onun yer üstünden kovduğu sulh ve sükûnu iade etmek arzularıyla dolu, aydınlık bir ruhla aramıza gelmiş bulunsun!

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLUP OLUYOR

Zengin dilenci sefalet içinde öldü

Sofyada bir dilenci, bankalarda biriktirdiği 187,000 leva parası olduğu halde bugünlerde açlıktan, sefaletten ölmüştür. Bu dilenci, 56 yaşında Aleksey Aleksandrovich namında bir Rus muhaciridir ve Sofya'nın Batak sokagında 26 numarada oturmaktadır.

Birkaç gün evvel hastalanmış ve fakir olarak yatırıldığı hastanede ölmesi üzerine ev sahibi, Aleksey'in evinde oturduğu

odanın tahliyesi için polise müracaat etmiştir. Polisler gelerek odasında eşyasını kayda başladıkları sırada Aleksey'in bankalara para yatırmakta olduğu hesabı cari defterlerini bulunca hayrette kalmışlardır. Bunlardan anlaşılacağına göre, dilencinin Bulgar Ziraat bankasında 16,000 levası, Bulgar Milli bankasında 96,000 levası ve Emniyet sandığında da 55,000 levası mevcut olduğu meydana çıkmıştır.

Çaldığı paraları iade eden hırsız

Garp cephesinde Moris Poarie isiminde bir asker, çocuğu hasta olduğu için mezuniyetle evine dönmüştü. Yolda bir tren aktarmasında bir hırsız, cebinden para çıktığını aşmıştı. Çüzdanda 326 frankla bir takım evraklar bulunuyormuş. Asker, çüzdanının çaldığını polise şikâyet ederek yoluna devam etmiştir.

Bundan iki gün sonra Moris, meçhul bir

yerden posta ile aldığı bir paketi açınca içinde çüzdanı ve içinde 326 frankı yerine 700 frankla bir mektup bulmuştur.

Hırsız bu mektubunda, askere, paralarını çaldığından dolayı özür dilemekteydi. Hırsız ayrıca kendisi de paraca yardımında bulunmuştur.

Mısırdaki büyük bir bataklık kurutulacak

Mısırın hayatı olan Nil birçok bataklıkla vücuda getirmek suretiyle bir hayli zarar iletmektedir. Bunlardan en büyüğü deltanın şimalindedir. Şimdi Mısır hükümeti 25,000 arı mürabamıdaki bu bataklığı kurutarak ekilebilecek bir hale koymağa karar vermiştir.

Bataklıktan kurutulacak arazide kuru-

lacak şehirlerin ve köylerin planları da şimdiden hazırlanmıştır. Ameliyatın mühim bir kısmı yeni senede bitecek ve öbür sene zeriyaat yapılacaktır. Halkı müteakıf olan yerlerin ailesi azası çok olan köylüler hre türlü masarifi hükümet tarafından verilerek bu yeni yerlere yerleştirilecektir.

Arjantin karıncasına karşı harp

İngiliz telgraf ajansı British United Press, Avustralya'yı dünyanın en muzır haşerest sayılan Arjantin karıncasının istila ettiğini haber vermektedir. Birçok şehirlerin ehalisi bu muzir hayvandan kurtulmak için memleketlerini terk etmişlerdir. Bunları evlerin dahilini istilâdan menedecek bir çare yoktur. Anneler memedeki küçük çocuklarını bu karıncalardan korumak için çocuk arabasına yatırıp arabaları da büyük leğen için doldurulan suların içinde tutmaktadırlar.

Avustralyadan Londradaki entomoloji enstitüsüne Arjantin karıncasının nümuneleri gönderilmiş ve bunların imhası için fenni bir çare bulunması rica edilmiştir. Enstitü müdürü meşhur haşerat mütehassısı doktor Clark, Arjantin karıncasının nasıl olup da Avustralyaya kadar yol bulmuş olduğuna hayret etmiştir. Gariptir ki Arjantin karıncası ziraat için pek çok faydası olan ve nebatata musallat olan haşerati imha eden diğer karıncaları öldürüp imha etmişlerdir. Bu müthiş mahlûka karşı umumî bir seferberlik açılacaktır.

80 bin ton hurda demir

İngilterede hariçten gelecek demirleri azaltmak için iki ay evvel hurda demir toplanması için millî bir iane açılmıştı. Şimdîye kadar 80,000 ton hurda demir ve çelik toplanmıştır. Bu miktar demir on iki yük vapurunun hamulesine muadil bulunduğundan bu kadar vapur başka maddeler taşımakta serbes kalmıştır.

Hurda demir toplanırken garip esyaya tesadüf edilmiştir. Bir bahçede tekerlekleri çakılmış bir lokomotif ve geçen harbi umumide Almanlardan alınarak hususî evlerde hatıra olarak muhafaza edilen birçok top bulunmuştur. Şimdîye kadar toplanan eski Flit tulumbarları altmış bin çemişdir. Binlerce köhne otomobil de hurda demir olarak iane edilmiştir.

1 teşrinievvelde güneş tutulacak

Yeni senenin siyasi ve askeri cihetten birçok fevkalâdelelikler göstereceği muhtemeldir. Fakat ilmi heyet noktasından da mühim hadiseler olacaktır. Bunlardan biri Zühre (Venüs) seyyaresinin 31 temmuzda Kamere son derecede yakın geleceğidir. Diğer hadiseye gelince 1 teşrinievvelde güneş tamamen tutulacaktır. Bu Hâdisê Ümid

burnunun 200 mil şimalinde görülecektir. Kûsufu külli burada tam dört dakika devam edecektir.

İngilterede 200 senedenberi ancak bir defa kûsufu külli olmuştu. 1927 senesinde görülen bu hadise ancak 22 sanyie devam etmiştir. Yeni kûsufu külliyi fennen tesbîti için Cenubi Afrika ve Brezilyaya şimdiden birçok fenni heyetler yola çıkmıştır.

Estonyada bazı sınıfların askerlik müddetleri arttırıldı

Tallin 31 (A.A.) — Estonya hükümeti bahriye, sahil topçuluğu, tayyare topçuluğu, tank ve hava sınıfları için 18 aydan ibaret olan askerî hizmetin iki seneye çıkarılmasına karar vermiştir.

Demirspor Ankara şild şampiyonu oldu

Ankara 31 — Bugün Demirsporla Harbiye karşılaştılar. Demirspor güzel bir oyunla Harbiyeye 7-2 galib gelerek şild şampiyonu oldu.

Halk sandığı sermayesini arttırmak istiyor

İstanbul Halk sandığına rağbetin her gün biraz daha arttığını, bu yüzden birçok müracaatların vaktinde karşılanamadığını yazmıştı. Sandık, şimdiki halde, her ay 60 kişiye ikrazda bulunabilmektedir. Buna sebep de, sandık sermayesinin az olmasıdır. İstanbul gibi 40 bin esnaf, bir o kadar da memur yaşayan nüfus kesafeti fazla bir şehrin Halk sandığına 250 bin lira tahsis edilmiştir. Bursa, İzmir ve diğer bazı nisbeten tenha şehirlerdeki Halk sandıklarının sermayesi de aynı nisbettektir. Haber aldığımızı göre, İstanbul Halk sandığı, bütçete müracaat ederek bu meblâğ ile lazım gelen hizmetleri ifanın zorluğunu anlatmak ve sermayenin arttırılmasını istyecektir.

Yarının dünyasından haber:1 Kuvvetlerimizi ve zaafılarımızı aksettiren bir ayna

(Yazan: Ahmed Emin Yalman)

— Nevyork sergisi bizim için ne notice verdi? Çok iyi diyenler var, çok fena diyenler var. Hakikat neredir?

Amerikadan dönelidenberi adım başına bu suallere muhatap oluyorum. Görüyorum ki Nevyork sergisine iştirak etmemizin ne netice verdiğine dair bütün vatandaşlarda derin bir merak ve alâka var. Nevyorkta yarın dünyası penceresinden ne yolda manzaralar görüldüğünü de herkes anlamak istiyor.

Bu merak yerindedir. Hele döviz bakımından dar bir zamanımızda Nevyork sergisi için sarfettiğimizi yüs binlerce dolara karşı ne gibi kıymetler temin ettiğimizi sormak ve anlamak her vatandaşın hakkıdır. Nevyork sergisinde elde edilen geniş temas fırsatlarının neticelerini vatandaşlara duyurmak elbette faydalı bir şeydir. Nevyork sergisi intibaları hakkında bir yazı serisi yazmağa ve bu mevzu da okuyuculara umumî bir fikir vermeğe çalışmağa, işte bu düşünceler dolayısıyla ihtiyac duy-
dum.

Evet, sergiye dair iyi şeyler de iştiliyor, acı, acı tenkitler de... Halkkati bulmak isteyenler, ne gibi bir hükme varmak lazım geldiğini bu zıd rivayetler karşısında kestiremiyorlar. İşin doğrusu şu ki dünyanın en iyi bir şeyinin fena taraflarını keşfetmek ve en fena şeylere, eğer istenilirse, iyi taraflar bulup göstermek mümkündür. Meselâ «Sergi dediğin şöyle olur!» diye iptidadan ksilmiş, biçilmiş bir kanaatiniz var. Sergi vaziyetimize bu ölçü ile bakıyorsunuz ve neticede diyorsunuz ki:

«Fenadır, çünkü benim ölçümün şu veya şu taraflarına uymuyor.» Yahut menfi ruhlu bir adamsınız. Bir işin faydalarını hiçe sayıyorsunuz. Gözünüz hep mahzurlu, eksik, hatalı taraflarda... En iyi düşünülen hazırlanan teşebbüslerde bile bir hatâ ve mahzur payı bulunması zarurî olduğunu, hatâdan, mahzurdan ve bunların mesuliyetinden kaçmanın hiçbir iş yapamamak manasına geldiğini ve verimli sınıra indirdiğini kavrayamıyorsunuz. İşin fayda ve mahzurunu ölçüye vurarak hangi tarafın ağır bastığını araştırmaya lüzum görmüyorsunuz. Kusur ve noksan keşfetmekle zekânızı herkese isbat ettiğinizi zannediyorsunuz.

Nevyork sergisine iştirakimiz meslesine menfi değil, müsbet bir gözle bakmağa değer. Çünkü bu iş, bizim bütün zayıf ve kuvvetli taraflarımızı noksanlarımız ve mezyetlerimizi ortaya koyan bir aynadır.

Sergiye iştirak etmeğe 937 senesinde karar verdik. İştirak mukavelesi Ankarada iki saat içinde imza edildi. Bu maksatla Ankaraya giden serginin Avrupa iştirakleri direktörü B. Conson, yeni Türkiye'nin zamanın kıymetini bu kadar iyi öğrenmesine ve süratli kararlar vermesine hayran kaldı ve bu hayranlığını her vesile ile ifade etti. Fakat ilk karardan sonra işin tatbikatı kırtasi makinenin çarkları arasına düşünce, bu mekanizmanın normal gidişini kendini gösterdi. Aylarca bir şeyler yapılmadı ve kıymetli zamanlar israf edildi. Sonra işi mükemmel yapmak iddia ve gayretle muhtelif Vekâlet ve daire mümessillerinden bir komisyon kuruldu. Bu komisyon toplantılarında ayrı ayrı çok mükemmel düşünceler fleri sürüldüğüne şüphe etmiyorum. Fakat iş, mesul bir sahitten mahrum olduğu için hiçbir müsbet adım atılamadı. 938 sonbaharına doğru birdenbire gayrete gelindi. Bir komiser seçilip Amerikaya gönderildi. Sonra bu komiser çekildi. İş Ankaradan idare etmek üzere yeni bir heyet kuruldu. Nihayet serginin açılmasına üç ay kala doğrudan doğruya Nevyorkta faaliyete geçmek ihtiyacı kati ve umumî bir surette duyuldu.

ve işin idaresi geniş salâhiyetle Vedad Nedim Töre verildi.

Bu dar zamanda bir tek hedef olabildi: Teferruat üzerinde uzun uzadıya durmayarak bütün kuvveti binanın tam gününde meydana çıkması üzerine vermek, böylece altmış millet arasındaki boy ölçüşmede sürat yarısını kazanmak...

Bu vaziyette Türk karakterinin çok üstün vasıfları kendini gösterdi. Kırtasi makineye mahsus usullerle faydalar mahzurlar ve mesuliyet endişelerine feda edildiği, zaman hesapsızca israfı uğradığı sıralarda çok az verim temin edebiliyoruz. Fakat mesuliyet taşımak kabiliyetinde bir Türk memuruna geniş salâhiyet veriniz ve «Yurdun şerefi namına bu işin hakkından geleceksin. İş kendine derd edeceksin. Kendini, sıhhatini düşünmiyeceksin. Yalnız işi düşüneneceksin.» deyiniz, mucizeler karşısında kalabilirsiniz.

Binanın inşasile alâkası olan bütün arkadaşlar, bir ön siperde canlarını feda eder gibi çalıştılar. Mühendis Hüseyin Sermedin o günlerdeki hali gözümün önüne geliyor. 38, 39 derece ateşle inşaat yerine gittiği, Nevyorkun tesirli, rutubetli soğuklarına göğüs verdiği oluyordu. «Ağır hasta düşeceksin. Daha fena olacak. Kendine bak.» denildikçe şöyle cevap veriyordu:

— Vazife yapılacak. Günlerim değil, saatlerimiz sayılıdır. Kendimi düşünmem.

Bu genç mühendis, vazife namına sıhhatle oynamağı, sonradan haftalarca hastanelerde ameliyatlar geçirmekle ödedi.

Bir yurd işini ecebi bir memlekete temsil etmek vazifesini bu ruhta kavrayan arkadaşların himmetile ve

gayretile Türk pavyonları, Amerika işçi teşkilâtının sergide çıkardığı bütün müşkülâtı aşmak mecburiyetine rağmen gününde yetti. Bizden çok evvel başlayanları geride bıraktık ve Türk azminin serbes bir sahada ne kadar zengin verim temin edebileceğini, zaman âmilini isteyince, ne kadar lehine çevirebileceğini herkese gösterdik. Herkes parmak ısırđ. İnşaat safhalarını günü gününe takip eden bir adam için Türk sergisinin 30 nisan günü bütün tertibatla açık olması, bu binada o günün işi yemek yedirilebil-
gözün inanamayacağı içinde doğrudan doğru manzarası vardı.

Bunun manasını Amerikâ düşündüm. Şu kanaate vardım: Türklerde Anglo - Saksonlarda en retle karşıladığımız yaratıcı kıtamamile vardır. İstibdat idaresinin bütün gayreti, taassubu ayyon diye kullanarak bu enerjii uyusturmak için müracaat edilen bütün vasıtalar bile bunu tüketememiştir. Aradaki fark, Anglo - Saksonlar enerjilerini serbesce kullanabildikleri halde bizim lâtın memleketlerinden gelen tesirlerle bunu usul zincirlerine vurmamız ve mesuliyet ve salâhiyetleri umumî bakımdan sahipli hale koymamızdır.

Bana kalırsa Nevyork sergisine iştirak etmemizden ve bu vesile ile Anglo - Sakson âlemile sıkı bir temas kurmamızdan edeceğimiz en büyük istifade, hakiki vaziyetin Amerikada görünür hale gelen akislerini olduğu gibi görebilmemizdir. Bunday sonraki yazılarda da bu mühim neta üzerinde, fırsat düşüğe, dı-
ğım.

Ahmed Emin YALMAN

Felâketzedelere yardım

Bugün vilâyette büyü ve bir toplantı yapılacak

Halkevlerinin içtimat yardım şubeleri çamaşır ve sair eşya hazırlıyor

Zelzele felâketzedelerine yardım komitesi, ylbâşı münasebetile, resmî daire ve müesseselerin kapalı olmasına rağmen, bugün öğleden sonra toplanacaktır. Bu toplantıda tâli komitelerin faaliyetleri tedkik edilecektir. Yarn, davet edilen müessese ve şirketler mümessillerile görüşülecektir. Yarn yapılacak teberrülerin cumartesi gününden fazla olacağı tahmin ediliyor.

Kaza ve nahiyelerdeki Kızılay teşekkülleri de hararetle çalışmaktadır. Para ve eşyanın nereye teslim edileceğine dair afişler yapılmıştır.

Halkevlerinin içtimat yardım şubeleri de felâketzedelere eşya, çamaşır, yorgan, battaniye gibi eşya hazırlamaktadır. Bu hususta büyük bir faaliyet vardır. Hazırlanan eşya en çabuk vasıta ile felâket muntakasına gönderilecektir.

Kadıköy tâli yardım komitesine teberrüler

30 birincikânun akşamına kadar Kadıköy tâli komitesine yapılan teberrüler 2738 lira 61 kuruş tutmaktadır. Başlıca teberrüde bulunanlar şunlardır:

Lira 1000 Bayan Aliye Âli Morali
500 Edvin Vitol
324 65 Haydarpaşa İhsesi talebeleri
155 Kadıköy havagaz şirketi memur ve müstehdemleri tarafından
100 Bay Nacl Ali Morali
163 40 Kadıköy 28 inci hamallar bölüğü
Doktor Muzaffer Şevkinin teberrüsü

Genç ve değerli doktorlarımızdan Muzaffer Şevkinin Ankarada Millî yardım komitesi teşekkül eder etmes

telgrafla 500 lira teberrü ettiği memnuniyetle haber alınmıştır.

Kıymetli sanatkârimız Münir Nureddinin bir müracaatı

Memnuniyetle haber aldığımızı göre, kıymetli sanatkârimız Münir Nureddin, şehrimizdeki yardım komitesine müracaat ederek, zelzele felâketzedeleri menfaatine bir konser vermeye âmade olduğunu bildirmiştir. Bu konser yakında şehrimizde verilecek ve bütün hasılatı yardım komitesine terkedilecektir. Değerli sanatkârın bu hareketini takdire şayeniz.

Üsküdar'da teberrül

Üsküdar Millî yardım komitenden: Üsküdar Millî yardım komitesi, Parti binasında daimi olarak ummakta ve teberrülerini kabul etmektedir. Ayrıca Üncüler sokagında bulunan şube merkezinde ve İskelede her eczanesinde, para ve (Bulgul meçit) camisinde her vakit eşya teberrâtı kabul olunur. Bunlardan başka her mahallede komitece seçilmiş olan Mahalle yardım kolları mülkiyetle aynı ve nakdi teberrât toplanmakta olduğunu sayın Üsküdar halkına bildiririz.

İzmir polislerinin teberrüsü

İzmir 31 (A.A.) — Dün İzmir polis yardım sandığı heyeti umumiyesenelik içtiması yapmış ve hissedarlara isabet eden bir senelik temettüt tutarı olan 2363 lirayı yer sarsınası felâketzedelerine yardım olmak üzere Kızılaya terkedilmesine karar vermiştir.

Maginot hattındaki askerler için tiyatro heyetleri teşkil edildi

Moris Şövalye, Jozefin Baker, Tibo, Korto gibi bir çok tanınmış sanatkarlar cephede müsamere verdiler

Fransada, cephede bulunan kıtaatın tiyatro ve konserlere varınıca kadar bütün ihtiyaçlarının teminine çok büyük ehemmiyet verilmektedir. Yer altı istihkamlarındaki sahnelerde sık sık konserler ve temsiller veriliyor. Fransız radyo idaresi, cephedeki askerleri eğlendirmek için programlarında mühim tadiller ve yenilikler yapmıştır. Radyo idaresi, günün ve gecenin muayyen saatlerinde temsiller ve konserler vermekle beraber, bizzat cepheye giderek askerler önünde temsiller verecek bir harp tiyatrosu da kurmuştur. Bu tiyatro heyeti cepheye

Bunun üzere maksadla teşkil edilen güne gittik. Gerosu da 15 teşrinisatığı halde talih rekabet etmiştir. mamıştı. Bu ten ilk temsil koluna, adres olarak, Jozefin Baker ve revü. «Bir bay» olan diğer meşhur yıldızlardı. İmuşlardır. Bu tiyatroya genç Elle girislerden mürekkep bir bakazayeti de terlik edilmiştir.

Moris Şövalyenin cephede muhtelif noktalarda kutaata söylediği şarkılar çok beğenilmiş, tiyatrodaki bulunanlar mütemadiyen gülmüşlerdir. Şövalye bundan çok mütehasşis olmuş: «Sizi bir iki saat eğlendirebilmişsem, bu benim için en kıymetli şeydir.» demiştir.

Artist, İngiliz cephesinde İngilizce şarkılar söylemiştir. Burada temsiller cepheye yakın küçük bir şehrin tiyatrosunda verilmiştir. Temsillere İngiliz başkumandanı general lord Gort, erkanharbiye heyeti, zabıt ve nefer binlerce kişi gelmiş, bunlar da artistleri çok alkışlamışlardır.

Tiyatro heyeti ile beraber temsiller vermek üzere cihanşümül bir şöhrat sahibi olan Alfred Korto ve Jak Tibo gibi musiki üstadları da Maginot hattına gitmişlerdir. Cepheye giden ilk tiyatro heyeti, muhtelit bir temsil koluna olup, azası Foli Berjer, A. B. C., Varyete ve Balfabaren gibi Parisin varyete tiyatrosu artistleri arasından seçilmiştir.

İlk tiyatrosu, Fransız büyük erkanharbiye heyetinin kararı ve hile, karargâhı umumî civarında yerleşecek ve temsillerine balıyacaktı. Ordu ve güzel sanatlar mensupları, heyetin temsil edeceği eserler hakkında tamamele mutabık kalmıştı. Heyetin sahneye koyacağı eserler, ağır, can sıkıcı değil, güldürücü ve eğlendirici eserler olacak, numaralar Parisin en büyük tiyatrolarında oynanan numaralar gibi mükemmelle olacaktır.

Harp tiyatrosu müdüriyetine Paris'teki Halk tiyatrosu müdürü Pol Abraham, muavinliğine de bir senedenberi Maginot hattında nöbet bekleyen askerleri, idaresindeki trupun verdiği temsiller ile eğlendirmekte olan Jorj Malstor tayin edilmiştir. Fransız başkumandanı general Gamelin, Jorj Malstor'un cephedeki askerleri eğlendirmek bahsinde gösterdiği muvaffaki takdir etmiştir.

nsil trupları, Cephe tiyatro idaresi müdürlüğünden izin alınca cepheye gidemeyeceklerdir. Cepheye gidecek tiyatro heyetlerinin teşkilatları, aynı idare tarafından dik edilecektir.

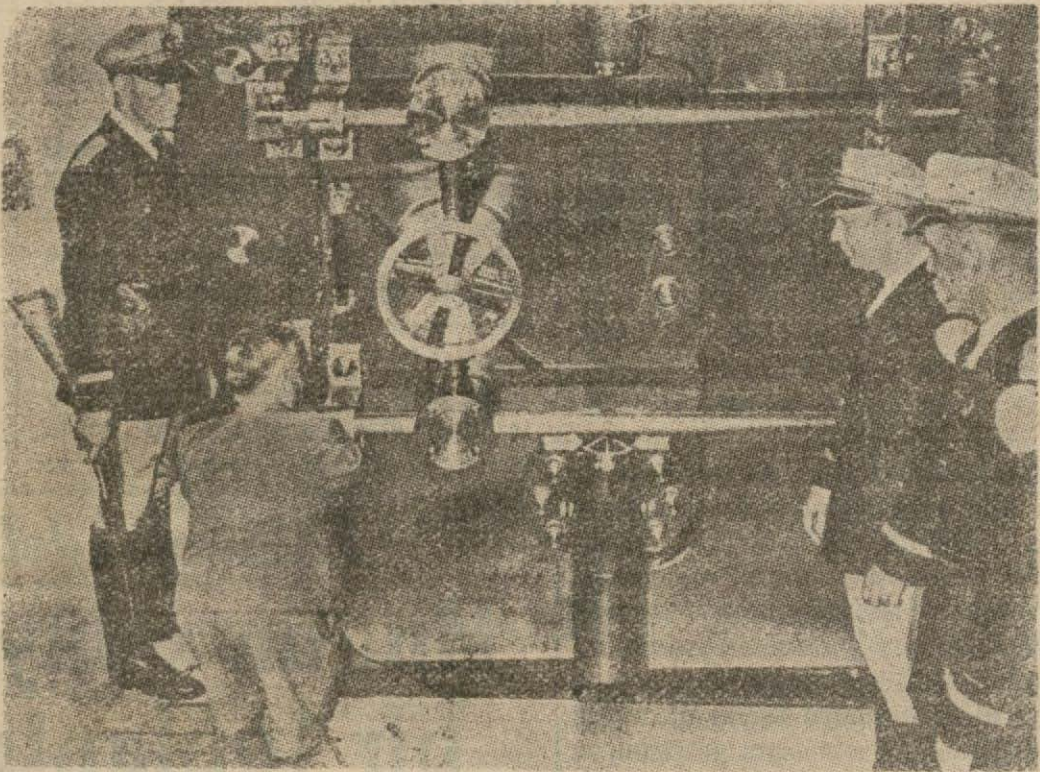
Cephe hareket eden ikinci harp tiyatrosu, artistleri arasında meşhur mugayye Lucienne Boyer ile eski Kren, ankan ve sair dansları siyah dante, tuvaletleri oynamakta olan balet istleri vardır.

Fransız komedi muharrirlerinden Turtel, Labis ve Feydo'nun en şuh ve bir perdelik komedileri cephede temsil edilecektir. Paris operasının balet heyeti de piyano ve keman virtüözlerinin refakatinde, askerlerin şerefine birçok dans numaraları yapacaktır. Velhasıl Fransanın tanınmış temsil, musiki sanatkarları, askerleri eğlendirmek için cepheye gitmişlerdir. Askerler, bu mümtaz sanatkarların vereceği emsilleri sıra ile takip edeceklerdir.

İngiliz asker ve zabıtları Şövalyeyi alkışlıyorlar (Resimde orta locada görülen İngiliz başkumandan general Gort'dur.)

Texas'ın hazinelerini elinde tutan 1,20 metre boyunda bir cüce

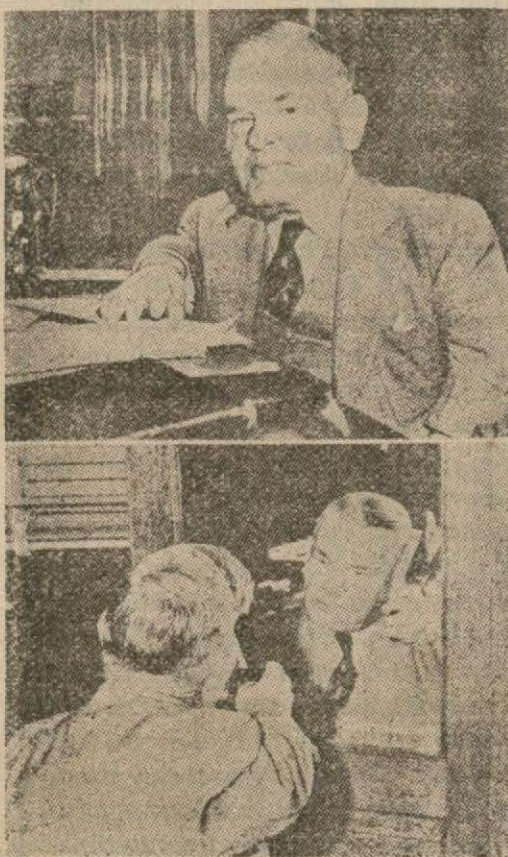

Amerika Birleşik hükümetlerinden Texsa'nın en büyük maliye memuru bir metre 20 santimetre boyunda bir cücedir. Lockhart adındaki bu memurun elinden her sene milyarlarca dolar geçer. Lockhart bir nevi umumî vezne müdürüdür. Texsas hükümetinin hazinesinin anahtarları onun elindedir. Bu vazife intihaplardır. Halk dokuz senedenberi mütemadiyen kendisini intihap etmektedir. Buna sebep becerikliliği ve doğruluğudur.

Lockhard 60 yaşlarındadır. Ağırlığı 56 kilodur. Boyu pek kısa olduğundan kendisine mahsus bir masası vardır. 8 yaşında bir çocuğun oturabileceği bu masada yerleşir ve akşama kadar çalışır. En mühim meşgalesi sabahleyin kasayı açmak, akşamları kapamaktır. Kasanın önünde daima silâhlı polisler nöbet beklerler.

Lockhard neşeli ve sıkılgan meraklı bir adamdır. Sabahları aynanın karşısından güc ayırır. Bu ayna da tabii alçaktır.

Yukarıdaki resimlerde akşam üzeri

ri kasayı kaparken, masası başında, saçlarını fırçalarken görünüyor.

Litvanyada bir komünist tevkif edildi

Kaunas 31 (A.A.) — Gizlice Sovyetler Birliğinden Litvanyaya dönmüş olan Litvanyalı komünist Seni-zeus, polisçe tevkif edilmiştir.

Alman - Hollanda klering anlaşması bir sene temdid edildi

Amsterdam 31 (A.A.) — Hollanda Hariçye Nezareti, Almanya ile Hollanda arasında mevcut klerin muahedesinin bir sene müddetle temdit edildiğini bildirmektedir.

Milletler cemiyetinde tasarruf

Cenevre 31 (A.A.) — Milletler cemiyetinin 157 yüksek memuru tasarruf sebebiyle istifa etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Bunların arasında genel sekreter muavini ve Sovyetler Birliğinin Cenevre murahhası Sokolin de vardır.

Apartman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam»'ın KÜÇÜK İLANLAR'ından istifade ediniz.

İzmir mektupları

Ege mintakasında on yedi milyon kilo tütün satıldı

Son günlerde üzüm satışları çok hararetlendi

İzmir (Akşam) — Tütün satışları, büyük ticarethaneler ihtiyaçları olan nefis tütünleri satın aldıktan sonra çok yavaş bir şekli almıştır. Şimdi piyasada daha ziyade küçük firmalar dolanmakta, müstahşil elinde kalan üçüncü ve dördüncü kalite tütünleri kilosı 25 - 30 kuruştan mübayaaya etmektedirler. Bunlar, iskarta çıkardıkları bazı tütünleri de kilosunu 5 kuruştan almak istemişlerdir. Müstahşiller bu yüzden mintaka ticaret müdürlüğüne şikâyetlerde bulunmuşlardır.

Şimdiye kadar Amerikan Tobako kumpanyası Ege bölgesinden 3,300,000 kilo, Glen Tobako 2,100,000, Geri Tobako 1,400,000, Yerli ürünler limited şirketi 1,5 milyon, Herman Spirer 2 milyon, Borovahl Bladerler ticarethanesi 1 milyon, Felemenk tütün şirketi 1,100,000, İnhisarlar idaresi 800 bin, Türk Tütün Limited şirketi 500 bin, Ferid Yusuf ticarethanesi 600 bin, Abdi Fuad müessesesi 200 bin, Şerif Rıza halefleri 250 bin, Savel Limited 150 bin, Fetvacı ticarethanesi 75 bin, Hüseyin Sabri müessesesi 50 bin, diğer firmalar da 300 bin kilo tütün mübayaaya etmişlerdir. Umumi yekûn on yedi milyon kiloya yaklaşmıştır.

Zeytinlikler yetiştirilecek

Mintakada zeytinlikler yetiştirecek

olanlara Ziraat Vekâleti tarafından kredi açılması muvafık görülmüştür. Delice mintakaları da tesbit edilmektedir. Bunlar, köylüye verilecek, aşı ile ıslah edilerek zeytinlik haline getirilecek ve yetiştiriciler namına tapuya bağlanacaktır.

Üzüm satışları

Son günlerde İzmir piyasasında üzüm satışları çok hararetlenmiştir. Bunun sebebi, İngiltere İşare Nezaretinin, Ticaret Vekâletile Türkiye üzümlerinden 10 bin ton üzüm mübayaası için bir anlaşma yapmasıdır. Daha evvel İngilizler, piyasadan 5,000 ton üzüm almışlardır.

Bu mübayaaların tevali edeceği ve rekoltenin, kısa bir zamanda tamamen satılacağı kati surette anlaşıldığından üzüm satışları hararetlenmiş, fiatlerde de evvelkine nisbetle bir kuruş kadar yükseliş olmuştur. Fakat incir satışları durumdur. Maamafih incir mahsulünün de tamamen satılacağı kanaati vardır.

Pamuk satışları da hararetlidir. Türkiye - Romanya arasında meri ticaret anlaşmasının tevsi için yakında bir anlaşma yapılacaktır. Müzakerelere devam edilmektedir. Romanyaya, bilhassa pamuklarımızın fazla miktarda ihracı mevzuu bahistir.

Trakya'da kıymetli eserler tamir ve ihya ediliyor

Mimar Sinan'ın asfalt yol üzerindeki eserlerinden Babaeski camisi

Edirne (Akşam) — Vezir Sokullunun Mimar Sinan eseri hamamları Türk kültür tarihinde birer şaheserdir. Edirnenin üç şerefeli karşısında ki hamamların plân ve keşifleri Mimar Kemal Altan tarafından tamamlanmıştır. 20,000 lira sarf ile bu güzel eserler de kurtarılmıştır.

Vilâyet Umumi ve Şehir meclisleri bunun için Belediyeler kanununa uyararak birlik yapacaklardır.

Balkan harbine kadar işliyen ve şimdi harap bir halde bulunan bu hamamların istimlak muamelesi yapılmak üzeredir. Bunlar gibi Havsa ve Lüleburgazdaki gene Sokullu vezirin Sinan tarafından yapılmış hamamların keşif ve plânları da bitmiştir. Tam asfaltın üzerinde olan bu güzide eserler de önümüzdeki sene içinde kurtarılarak iyi bir hale konacaktır.

Babaeskide yeni asfalt üzerine düşen ve Vizede de güzide bir yer tutan Osmanlı devrinin üç asırlık hamamları da mahallî Belediyelerinin himmetile beşer bin lira sarfedilerek kurtarılmış ve sıhhati umumiyyeye hediye edilmiştir.

Diğer taraftan Başvekâletin lütüfleri ile Havsanın tam ortasında Sinan'ın büyük kıymetteki eserlerinden bir camide 30.000 lira sarf ile yeni deneyecek bir tarzda yapılmıştır. Bu eser de en geç bir aya kadar bitecektir. Havsa içinden geçen asfalt kısmı Nafia Vekâletinin himmetile 13 metre genişle-

tilecek ve burada inananıeserlerini içine alan güzel bir park vücutte getirilecektir. Umumi müfettişliğin mimar ve mühendisleri bu işle ve oraya getirilecek su işle meşguldürler.

Edirnenin ticaret ve kültür tarihinde büyük bir mevkili olan Sinan'ın eserlerinden meşhur Alipaşa çarşısı da nihayet canlanıyor.

Harp felâketinden sonra sönmüş ve dörtte üçü boşalmış olan çarşı, son iki sene içinde ve hele son zamanlarda tekrar dolmağa başlamıştır. Harap ve akıntılı yerleri hazinenin ve Evkafın ayırdığı 15,000 lira ile mimarlar nezaretinde tamire başlanmıştır. Tamirat iki aya kadar bitecek ve çarşı eski kalabalık halini alacaktır. Şahıs malı olan dükkanlar da bu tarzda tamire hazırlanmaktadır. Bu güzel çarşının açılması ve baştan başa dolması Edirne için mesud bir hâdis olacak- tır.

Diğer taraftan plân ve keşifleri yapılmış olan Ekmekçiöğlü kervansarayı ile Rüstempaşa hanlarının da devletçe istimlak ve imarına geçilmiş ve bedesten de Vakıflar umum müdürlüğü tarafından esaslı bir surette tamir edilmiştir.

Böylelikle Koca Sinan'ın eserlerinin seri halinde kurtulmuş olması Edirne tarihinin ve milli inkılâp tarihimizin yalızlı şahifelerini teşkil edecektir.

Eski âlimler zelzeleyi nasıl izah ederlerdi?

Ecdadımız zelzelenin mahiyetini bilmez, bu hâdise karşısında eli kolu bağlı kalırdı, bizim onlardan farkımız sadece zelzelenin sebeplerini bilmekten ibarettir.

Yer sarsıntısı ilk devirlerden itibaren insanlığı daima dehşete düşüren bir âfet olmuştur. Ecdadımız zelzeleyi, nereden geldiği bilinmez korkunç bir düşmanın savleti addeder, karşısında tevekkülle boyun eğmekten başka çare olmadığına inanırlardı. Zelzeleyi önlemek kudretinden bugün hâlâ mahrum olduğumuza göre, binlerce sene evvel yaşayan ecdadımızla aramızdaki fark sadece bu tabii hâdisenin nereden geldiğini, sebeplerini bilmemizden ibarettir.

Zelzele dediğimiz hâdisenin müphemiyeti asırlarca devam etmiş, daima esrarengiz sebeplere atfedilmiş, ilk asırlar ve bilhassa ortazaman zarfında yer sarsıntısı ilâhi gazabın bir işareti sayılmıştır. Cehalet devrinde dünyanın bir öküzün boynuzunu üzerinde durduğu ve bu hayvanın zaman zaman başını sallamasının zelzelelere sebep olduğuna inanılıyordu.

Yer sarsıntısını bilhassa eski Yunan ve Romalı müellifler muhtelif şekillerde izah etmeğe çalışmışlardır. İçlerinde bu hâdiseyi menşei semavi olarak kabul edenler, rüzgâr, hava, su veya hararetle münasebeti olduğunu iddia edenler vardı. Bu hususta ileri sürülen fikirler muhtelifdir.

Démocrite, Anaximène, Thalès ve Lucrèce zelzeleleri toprak tabakaları altında gizli büyük su kütlelerinin yer değiştirmeleri şeklinde izah ediyorlardı. Démocrite'e göre büyük yağmurların bu suları taşıması yer sarsıntılarının sebep olur.

Anaximène ise bu suların kuruması arzun kabuğunun kuruyup büzülmesini ve dolayısıyla yer yer sarsıntılarının intaç eder diyordu. Thalès bir hususî nazariyeye istinat etmek istiyordu yalnız suyu itham ederdi. Lucrèce'e gelince o yer altında gizli nehirler bulunduğunu, bu nehirler akarken büyük toprak yahut kaya parçalarını kopardıkça tesiri insanlar tarafından hissedilen çöküntülere sebep olduğunu iddia ediyordu.

Anaximandre rüzgârları itham ederdi. Aristote'da aynı fikirde idi ve zelzeleyi arzun içine tükülen rüzgârların tekrar dışarı çıkmaları tarzında izah ediyordu. Ona göre rüzgârların en müthiş zelzeledir.

Pline bulutları parçalayan gök gücünü ile toprakları sarsan zelzele arasında bir münasebet buluyor. Anaxagore ısımarak kabaran havanın yer altına nüfuz ettikçe toprağı çatlatıp sarsıldığını emin bulunuyordu.

Yer sarsıntısının bu şekilde izahları bir takım garip mütalâaların da ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bir zamanlar âlimler zelzelenin yalnız geceleri olabileceğini sanmışlardır. En şiddetli zelzelelerin denizleri faz-

la dalgah, arazisi yumuşak ve mağaları çok memleketlerde olabileceği ileri sürülmüştür. Bir zamanlar da yer sarsıntılarının arzun derinliklerinde saklı bulunan ölümlü başlangıçlarından birinin kurtulup yer yüzüne çıkmasına sebep olduğu, veba tevild ettiği zannedilirdi. Vebanın gömülmeden ortada kalan cesetlerin tefesuhundan ileri geldiği o devirlerde henüz bilinmiyordu.

Aristote ve Pline zelzelelerin başladuktan sonra kırk gün devam edeceğini sanıyorlardı. Sénèque ise zelzelelerin sadece yaz mevsimlerine münhasır olduğunu söylerdi. Ona göre insanlar kış günlerinde zelzele olacak diye korkmamalıdır. Aristote bu fikirde değildir. İlk ve sonbahar mevsimlerini zelzeleye daha müsait buluyordu.

Yine bir takım âlimler zelzeleyi dört kısma ayırmışlardır. Bir kısmı aşağıdan yukarı doğru olur. Bu arzun merkezinin kaynamasından ileri gelir, yeni bir takım arazi parçaları veya adalar zuhuruna sebep olur. Üfki zelzeleler dağları ve şehirleri harap eder. Yukarıdan aşağı doğru olanlar yer yüzünün bir kısmını batırır. Dördüncü cins zelzele ise sadece yer altında gürültüler çıkararak doludur.

Zelzele eski ilim adamlarını çok meşgul etmişse de ortaya attıkları bütün fikirler hâdiseler tarafından çürütülmüştür. İzahlarında muhtelif ayrıntılar gösteren âlimlerin birleşikleri tek hakikat zelzelelerle volkan fışkırmalarını birbirine karıştırmamış olmalıdır.

Tepelelerinde geniş ağzılar bulunan lâv püsküren dağların manzarası onları bu hakikate götürmüştür.

Zelzelelerin mahiyeti jeoloji ilmi meydana çıktıktan sonra anlaşıldı. Bugün bile bazı nazariyeler çarpışıyorsa da âlimler, eskiden olduğu gibi, yine bir noktada ittifak ediyorlar. O da zelzelelerin gittikçe azaldığıdır. Her çöküntü arzun kabuğunu biraz daha tahkim ettiğinden yeniden vukua gelecek zelzele hâdiselerinin yapacağı zarar da bu suretle hafiflemiş olur.

Eskiden zelzelenin sebebi başlarımızın üzerinde aranıyor, bugün ayaklarımızın altında olduğu biliniyor. Fakat insanlar şimdi de bu felâket yaklaşmadan önce tedbir almak, mani olmak veya yapacağı zararını önlemek hususunda eskilerden ileri gitmiş değillerdir. Genç, ihtiyar, kadın, erkek, zengin, fakir tanımayan bu felâket nasıl insaları aynı bedbahtlığa sürüklüyorsa ilim ile cehalet de bu tabii hâdisenin eşliğinde kucaklaşmaktadır.

S. R.

Çin - Japon harbi

Hankenin şimalinde kanlı muharebeler oluyor

Çungking 31 (A.A.) — (Reuter): Kuang - Tungdaki Çin karargâhından alınan telgraflarda Çenkingdeki Çin kuvvetlerinin Japonların Kanton - Hanken demiryolunun ötesindeki ileri hareketlerini durdurarak düşmanın mühim mağlûbiyete uğratıldığını bildirmektedir.

Çinliler, Japon ordusunun merkezini Narreu vadisine çekildikten sonra Kantonun 50 kilometre kadar doğu şimalinde bulunan Niupeichide muhakkab taarruza geçmişlerdir. Muharebe bütün gece devam etmiş, Japonlar Liangg - Keunun 15 kilometre doğucenubuna tardedilmişlerdir. Japonlar 200 kanyon ve bir çok zırhlı araba bırakmışlardır. Salı günü 2000 Japon öldüğü haber verilmektedir.

Çin ordusu, kânunuevvel başından beri muhtelif cephelelerdeki Japon zayıflarını 100 bin olarak tahmin ediyor. Hâlen Hankenin batı şimalinde kanlı muharebeler cereyan etmektedir.

Avusturyanın istiklâlini iade için...

Lendra 31 (A.A.) — Hür yurtlarının ihyasını arzu eden bütün Avusturyalıların gayretlerini telif etmek maksadile Landradaki eski Avusturya atâşesi kont Huynun idaresinde bir teşekkül ihdas edilmiştir.

Huyn, Sunday Times gazetesine yaptığı beyanatta teşkilâtı cümhuriyetçiler de, monarşistler de dahil bulunduğunu fakat hatalar irtikâb etmiş olan Schuchsnigg Avusturyasının tekrarı istemediklerini söylemiştir. Plebisit meselesine gelince, hür Avusturya hürriyetini ne suretle kullanmak istediğini sormak kâfi gelecektir. Hitlerin yaptığı plebisit esnasında kendisine zorluk çıkaran yüz bin Avusturyalı tekrar hürriyete kavuşmayı beklemektedirler.

Yeni yılın eşliğinde

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

memleketlere mahsus nakliyat vasıtalarının çoğaltmaya ihtiyacı vardır.

1940 yılı başı dünya harb rejimini ve millî müdafaa kaygılarını imar faaliyetine zaten engel saymayan Cümhuriyet hükûmetine daha ağır yükler getirdi. Bu yeni işleri de başara-çalışma şüphemiz yoktur. Millet kendisine, her zamanki gibi, en sağlam destekler. Tehlike ve felâket anlarında daima tezahür eden bu karşılıklı itimad, Türkiye'nin yıkılmaz kudretini yapan birliğin temelini teşkil ediyor.

1939 yılı, yurd dışındaki korkunç fırtınalara, yurdun içinde en müthiş bir felâketin matemi katarak sona erdi. Fakat, dışarda ve içindeki hâdiseler ne olursa olsun, 1940 senesine tabiatın haksız ve kör zulmüne isyan eden cesaret ve azminin bütün kudret ve kabiliyetle, bu fedakâr milletin tarihinde birçok defalar yaptığı gibi, kaderin bütün cilvelerine gene meydan okuyarak giriyoruz.

Yeni yılın türk milleti için refah ve saadette dolu olmasını dileriz.

Necmeddin Sadak

ikinci yaralı treni de Malatyaya geldi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Dün Erzincana 350 çift çorap, 100 adet elbise ve battaniye, 4000 kilo bulgur, 1245 kilo kavurma, 3392 kilo ekmek ve Tütün inhisarından 240 kilo sigara, 400 şişe konyak gönderilmiştir. Yarın da erzak gönderilmesi ne devam edilecektir.

Beni kazasından 200 lira, Akçağdan 113, Kahtadan 150 lira Kızılay umumî merkezine yollanmıştır. Vali Fahri Özenin refikaları riyasetinde şehrimizin bayanları Halkevinde bir toplantı yaparak büyük mikyasta yardım için icab eden tedbirleri almışlardır. Bayanlardan mürekkep gruplar mağazaları gezerek elbise ve sair eşya teberrürlerini kabul etmeğe başlamışlardır. Mahallelerden başka mülhakattan da erzak teberrürleri devam etmektedir. Malatya - Sivas tren yolunun açıldığı haber alınmıştır.

Resmî makamlarca tesbit edilen hasar ve zayıt

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Vilâyet merkezinde insanca zayıt yoktur. 55 ev kısmen, iki ev de tamamen harap olmuştur. Kaza merkezlerinde Zarada bir, Susehrde 150, Koyulhisarda 350 ki ceman 501 ölü vardır. Zarada bir, Şarkışlada iki yaralı vardır. Diğer kazalardaki yaralı miktarı henüz tesbit edilememiştir. Kaza merkezlerinden Zarada bir mektep tamamen yıkılmış, askerlik şubesi, hükümet konağı, belediye, postane, adliye binası ve hapishane hasara uğramıştır.

Koyulhisarda hükümet konağı, jandarma dairesi, askerlik şubesi kısmen hasara uğramıştır. Koyulhisarda yapılmakta olan yeni hükümet konağı binası tamamen yıkılmıştır.

Hafik kazasının İpsile nahiyesi merkezinde 203 ev yıkılmış ve bir karakol çökmüştür. Vilâyet köylerinde 409 ölü ve 284 yaralı tesbit edilmiştir. Yıkılan binalar çok ise de cins ve miktarı henüz katıyetle tesbit edilememiştir. Vilâyet mntakasında şimdiki kadar tesbit edilen ölü yekûnu muvakkat rakam 1113 dir.

Koyulhisar ve Susehri kaza merkezleri hariç, bunlara bağlı nahiye ve köy mntakalarında ve Zaza kazasının bazı köylerindeki zayıt ve hasar miktarı yolların karlı ve tipili olması dolayısıyla muvassala imkânı bulununcaya kadar katı değildir.

MALATYA: — Vilâyet mntakasında ölü ve yaralı yoktur. Yalnız Arapkir kazası merkezinde orta ve ilkmektep binalarında çatlaklık vukubulmuş ve tedrisat tatil edilmiştir.

YOZGAT: Vilâyet merkezinde ölü ve yaralı yoktur. Sorgun kazasının Tabana köyünde üç ölü vardır. Akdağ madeni kazası köylerinde üç, Boğazhyan kazası Candır köyünde beş, ki ceman sekiz hafif yaralı vardır. Peyik nahiye müdürlüğü binası kısmen hasara uğramıştır. Maden kazası cankurtaran jandarma karakolu tamamen harap olmuştur. Dört köy camisi, dört köy okulu kısmen hasar görmüştür. Bundan başka bir köy okulu da oturulmayacak hale gelmiştir. Hususî binalardan köylerde 247 ev tamamen yıkılmış, 182 ev de kısmen ve ayrıca 80 ev de hafif surette hasar görmüştür. Bir ağır, sekiz samanlık, altı ağır yıkılmıştır.

TOKAT: Vilâyet merkezinde, üç resmî ve 150 hususî bina yıkılmıştır. Beş ölü altı yaralı vardır. Vilâyet merkez kazası nahiye ve köylerinde beş resmî ve 638 hususî bina yıkılmıştır. 545 ölü ile 291 yaralı vardır. Niksar kazası nahiye ve köylerde üç resmî, 700 hususî bina yıkılmış olup 590 ölü ile 1100 yaralı vardır. Erbaa kazası nahiye ve köylerinde 1659 hu-

susî bina yıkılmıştır. 881 ölü ve 553 yaralı vardır. Zile kazası ile nahiye ve köylerde 16 ölü ve 27 yaralı vardır. Müteaddit köyler harapdır. Miktarının tesbitine çalışılmaktadır.

Artova kazası ile nahiye ve köylerinde iki resmî bina tamamen 71 hususî bina kısmen ve bir hususî bina da tamamen yıkılmıştır. İki ölü ve bir yaralı vardır.

Reşadiye kazasında zelzeleyi müteakip yangın çıkmış ve 150 haneden ibaret olan kaza tamamen yanmış, yalnız üç ev kalmıştır. 236 ölü, 52 yaralı vardır.

Üçüncü yaralı treni Sivas'a vardı

Sivas 31 (A.A.) — Erzincandan hareket eden üçüncü yaralı treni saat 12,40 da Sivas'a gelmiştir.

Şebinkarahisar'da hasar

Giresun 31 (A.A.) — Alucradan alınan malûmata göre, hükümet konağı ile Munadevel nahiye müdürlüğü binası yıkılmıştır. Sıhhi ekip ve malzeme gönderilmiştir.

Kazaca bütün köylere yardım yapılmak üzere beş koldan memurlar çıkarılmıştır.

Şebinkarahisar kazasından alınan habere göre, yeni yapılan tarımada sekiz köyde yeniden 130 ölü ve 51 yaralı tesbit edilmiştir. Vilâyetteki müteakid sıhhat memurları da sıhhi ekiplere iltilhak etmişlerdir.

İkreboluda yeni hadise yoktur.

Erzurum'dan bir tren hareket etti

Erzurum 30 (A.A.) — Yarın Erzincan istikametine tahrik edilecek trenle külliyyetli miktarda ekmek, şeker, kavurma, yağ, çay ve diğer malzeme gönderilecektir.

Ölenlerin ilk listesi

Zelzele mntakasına giden muharririmizin 30 birinekinde acele verdiği şu telgraf dün akşam yedide elimize gelmiştir:

Eşiköy 30 (Akşam) — Erzincanda ölenlerin tam sayısı henüz hiç bir yere gelmemiştir. Demiryolları inşaat kısmında ölenler mühendis Bedri, Salih, Akif, sürveyan Nuri ve ailesinden 8 kişi, sürveyan Salih ve ailesinden 3 kişi, sürveyan Mahmud ve çocuğu, şoför Dursun, sürveyan Bilal iki çocuğu, sürveyan Etemin ailesinde 3 kişi, sürveyan Ragıpın ailesi ve 4 kişi, santral memuru Osmanın ailesi çocuğu, odacının ailesi ve çocuğu, Sıtkının 2 çocuğu, tamirattan 22 amca çavuş, tel çavuşu Mehmedin ailesi ve 1 çocuğu, ambar memuru Recebin kaynası ve çocuğu, sürveyan Sıtkının annesi ve çocuğu, sürveyan Ferhadın iki çocuğu, sürveyan Hıfzının anneannesi, puantör Şerifin hemşiresi, istilâk memuru Arifin kayınbiraderi, ailesi ve çocuğu.

Ağır yaralıları: Mühendis Nedim, sürveyan Mustafa, Mehmed, kısm şefi Hayri ve karısı.

Yukarıdaki malûmat Erzincan nafla inşaat reisi Adil tarafından gönderilmiştir.

Su baskını

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Manisa 31 (A.A.) — Birkaç gündüberi şiddetle devam eden yağmur sebebiyle Gediz, Kum ve Niz çayları taşmış, birçok köyleri su basmıştır. Afyon hattında Yeşilkavak istasyonunda ve Bandırma hattında Kayışlar istasyonu yakınlarında tren hatları bozulmuş olduğundan dünkü Ankara ve Bandırma trenleri yollarına devam edememişlerdir.

Su altında kalan köylere yardım tertibatı alınmıştır. Şimdiye kadar alınan raporlara nazaran nüfus ve hayvan zayıtı yoktur.

İzmir 31 (A.A.) — Birkaç gündüberi yağın yağmurlar Ege bölgesindeki nehir ve ırmakları kabartmıştır. Torbalı mntakasında yağmurlar Ferteke çayını taşımış, Tepeköy mahallesini, Çaybaşı köyünü ve Eğerci köprüsünü sular iltîlâ etmiştir.

Tepeköyünde bir, Çaybaşı köyünde iki ev seller taşıyıkla yıkılmış, tehlikeye maruz görülün 15 ev de tahliye edilmiştir. Nüfus zayıtı yoktur. Tepeköyde düşen yıldırımlar telefon hatlarını bozmuştur. Cumaovasının Bulgarca köyünde birkaç ev kısmen yıkılmıştır.

Bir iki gün önce su iltîlâsına uğrayan Menemen mntakasından sular

çekilmeye başlamıştır. Buna mukabıl şimdi de Manisa ovasını seller iltîlâ etmiştir. Münakalesi kesilen köylere kayıkla gidilerek vaziyetleri tetkik ve erzak tevzi olunmuştur. Hiçbir yerde nüfus zayıtı yoktur.

Akhisardan İzmir gazetelerine gelen bir telgrafa göre yağmurlar yüzünden Akhisar ovasını da sular barmış ve dün gece yağın yağmurların şiddetinden yedi ev yıkılmıştır. Dün gece ve gündüz yağmurlar fasallı ve fakat şiddetli olarak devam etmiştir.

İnegölde dereler taşı

İnegöl 31 (A.A.) — Akşamdanbe devam eden yağmurlardan dereler taşmış bütün araziyi su basmıştır. Zeriyyatta hasar yoktur.

Fransız meclisi bütçeyi ittifakla kabul etti

Paris 31 — Mebusan meclisi dün gece bütçeyi ittifakla kabul etmiştir. Bütçe şu suretle tevazün etmektedir. Masraflar 79 milyar 889 milyon 92 bin 898 frank ve varidat da 79 milyar 961 milyon 82 bin 912 franktır ki hasılât fazlası 71 milyon 990 bin 14 frank tutmaktadır.

KENAN

Basımevi ve Klîşe Fabrikası

Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klîşe atölyesi - En mükemmel tabı makinaleri ve mücellidhane takımları

Alâfûmum klîşe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babiâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

Matemimiz karşısında

Reisicümhurumuza taziye telgrafları gönderen devlet reisleri

Ankara 31 (A.A.) — Zelzele felâketi dolayısıyla Amerika birleşik devletleri reisi Roosevelt, Hollanda kralı haşmetli Wilhelmin, Fransa Cümhurreisi Alber Lebrun, Romanya kralı haşmetli Karol, İngiltere kralı haşmetli altıncı Georges, İran Şahinşahi haşmetli Rıza Pehlevi, İtalya kralı haşmetli Viktor Amanoel, Afganistan kralı haşmetli Zehir Han, İsviçre konfederasyon reisi Etter, Elen kralı haşmetli ikinci Georges, Bulgar kralı haşmetli Boris, Polonya Cümhurreisi Vladislav Racz Kiewicz, Macar naibi amiral Horty, Yugoslavya naibi prens Paul, Şarki Erdün Emirî İbrahimî emir Abdullah, Suudi Arabistan Meliki haşmetli Abdülâziz taraflarından Reisicümhur İnönüne teessür ve taziye telgrafları gönderilmiştir.

Reisicümhur bunlara verdiği cevapta gösterilen bu büyük alâkadan dolayı kendisinin ve memleketin teşekkürlerini bildirmiştir.

Başvekilimize gelen telgraflar

Ankara 31 (A.A.) — Zelzele dolayısıyla Başvekil Dr. Refik Saydama, Romanya Başvekilî Tataresco, Yunanistan Başvekilî Metaksas, Fransa Başvekilî Daladier, İngiltere Başvekilî Chamberlain, Mısır Başvekilî Ali Mahir paşa, Yugoslavya Başvekilî Svetkoviç, Afgan Başvekilî Haşim, telgrafla taziye de bulunmuşlardır.

Başvekilimiz, kendilerine verdiği cevaplarla şükran duygularını bildirmiştir.

Hariciye Vekilimize gelen telgraflar

Ankara 31 (A.A.) — Hareketli felâketi münasebetle Polonya Hariciye Nazırı Zaleski, Milletler Cemiyeti umumî kâtibi Avenol, Arjantin Hariciye Nazırı Marya Catilos, Birleşik Amerika Hariciye Nazırı Cordell Hull, Romanya Hariciye Nazırı Gafenco, Çin Hariciye Nazırı Uang Çung Hui tarafından Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu'na teessür ve taziye telgrafları gelmiş ve Hariciye Vekilimiz kendilerine verdiği cevaplarda izhar edilmiş olan hislerden dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

Almanya ve Sovyet Rusya'nın taziyeleleri

Ankara 31 (A.A.) — Alman büyük elçisi von Papan, Alman Hariciye Nazırı von Ribbentrop ve kendisi namına taziyelelerini Hariciye Vekiline bildirmiş, Alman Salibahmerinin yardımı hazır olduğunu söyleyerek ne gibi yardıma bulunabileceğini soruştur.

Sovyet büyük elçisi Trentief hükümeti ve kendisi namına Hariciye Vekâletine taziyelelerini bildirmiştir.

Polonyanın taziyesi

İstanbul 31 (A.A.) — Zelzele felâketi dolayısıyla İstanbuldaki Polonya konsolosu Woldiech Rychlewicz, İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Lâtfi Kırdara taziyelelerini beyan etmiştir.

Paris üniversitesi rektörünün telgrafi

Paris üniversitesi rektörü profesör Russi memleketimizin uğradığı felâketten Paris üniversitesinin duyduğu derin teessürleri üniversite rektörü B. Cemil Bilele telgrafla bildirmiştir.

Reisicümhurun seyahatı

Madende bakır madeninde tedkikler yaptı

Maden 31 (A.A.) — Geceyi Ergani istasyonunda hususî trenlerinde geçiren Millî Şefimiz sabahleyin oradan hareketle saat 9 da Maden'i giretilmişlerdir. İstasyonda kendilerini Elâzığ valisi, Maden kaymakamı ve Ergani bakır madeni müdürü karşılamışlardır. Derhal otomobillerle maden ocaklarına ve İzabe fabrikasına hareket edilmiştir. Millî Şefimiz bakırın cevher halinde istihsalından kullandığı şekli alıncıya kadar geçirdiği bütün istihaleleri birer birer tetkik etmişler ve mütehassıslardan bu hususta uzun izahat istemişlerdir.

Tetkiklerini saat 13 e kadar devam ettiren Millî Şefimiz Maden halkının alkışları arasında istasyona avdet ve saat 13.20 de Malatya'ya doğru yollarına devam etmişlerdir.

Malatya 31 (A.A.) — Reisicümhur hâmil bulunan tren dün saat 19.55 te Malatya istasyonuna vassıl oldu. Millî Şef merasim arzu buyurmadıklarından istasyonda vali B. Fahri Özen'i kabul ederek yarım saat kadar izahat aldıktan sonra 20.30 da Çetinkaya istikametinde hareket buyurmuşlardır.

Kızılay umumî merkezine teberrüler

30 ilkkânun akşamı liste 290 bin lirayı geçti

Ankara 31 (A.A.) — Kızılay umumî merkezine 30 ilkkânun akşamına kadar yatırılan teberrüat listesidir:

	Lira	Kr.
Atatürk bulvarı Sebat berber dükkânından	10	
B. Ömer Ahi refikası Bn. Nadire Ahi'den	10	
Sivas - Erzurum hattı inşaat müteahhidi	10,000	
Gömrük ve İhtisariyat Vekâleti	7	
Levazım mümeyyizi B. Abdullah Acar	10	
Bn. Mehmed Ali Cebesoy	20	
Diş tabibi Celâl Morali ve refikası Bn. Pakize Morali	40	80
Burla Biraderler Ankara şubesi memurları	500	
Başvekilât meteoroloji işleri U. Mü. merkez teşkilâtı Me.	100	
Burla Biraderler müessesesi Ankara şubesi	20	
Çocuk Sarayı Cad. No. 86/88 saatçi Bekir Niyazi Erincanlı Alpaçarı No. 311 bakkal Ali ve Mehmed Uluoçlar	100	
Sihhat Vekâleti tedrisat birinci mümeyyizi Ahmed Tekince	20	
Titaj Türk Anonim şirketi millî yardım komitesi	1,000	
Emlak ve Eytam bankası millî yardım komitesi	3,000	
Kızılay Ankara merkezinden kıymetli makbuz karşılığı yapılan	7,740	
Bayan Nurdan Azerden	100	
B. İbrahim Durbözen	2	80
Anadolu klübü memur ve müstahdemlerinden	92	80
Reji general şirketinden	100	
Osmanlı bankası ile Zonguldaktan	10,000	
Osmanlı bankası ile Eskişehirden	473	25
Osmanlı bankası ile Eskişehirden	700	
Yüksek Ziraat enstitüsü tarafından ilk parti olarak millî yardım komitesi	1,500	
Ankara Fransız sefiri Excellence M. Massigli tarafından	200	
Bayan Mumcu Mükerrrem	20	
Matmazel Deniz Kolen	5	
B. İbrahim Uyar	3	
Elektrik ve Havagazı Türk Anonim şirketi	491	36
Mimar K. Okul 4/A talebelerinden	3	88
Bahçelievler İlkokul talebelerinden	10	
Mimar K. Okulu talebelerinden	172	47
B. İrfan Karasardan	20	
Millî Mü. Vekâleti hava fen müşaviri B. Stephan	250	
Madam Lim	5	
Askerî fabrikalar U. Mü. D. merkez subay ve müesseselerinden	1398	45
B. Hüseyin Sertcandan	25	
B. Muzaffer Tuğal tarafından	7	50
B. Nevzat Gürbüz	5	
İsviçre sefiri ekseleâns M. Etyen Lardi tarafından	100	
Büyük Millî Meclis Reisi B. Abdülhalik Renda ve refikası Bayan Saadet Renda tarafından teberrü edilen	1,432	60
Bir numaralı liste muhteviyatı	39,696	83
	250,960	36
	290,657	18

Amerika 80 bin tonluk zırlı yapıtırmıyor

Vaşington 31 (A.A.) — Bahriye Nezareti, 80,000 tonluk zırklar inşa edilmesi hakkında Maas tarafından yapılan teklifi tasvip etmemektedir. Diğer cihetten 45,000 tonluk iki zırhlının inşasına devam edilmektedir.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur. Tefrika: No. 132

Abdülhamid Alman bankalarındaki paralarının alınması için vekâlet veriyor

Abdülhamidin Alman bankasında evrak üzerine mühürlerinden hangisini bastığını unutmış bulunmasına ve o mühürün yanında olmadığını söylemekte samimi olmasına ihtimal verenler ve böyle olmasa (Abdülhamid için böyle küçük bir mühür saklayıp ortaya çıkarmamak hiç de güç değildir) diyecekler olabilir. Biz Abdülhamidin bir milyon küsur bin liralık bir işte kullanılmış mühürün hangisi olduğunu unutmaması hiç mümkün göremeyiz.

Abdülhamidin bu mühür izacından artık kurtulmak için yaptığı açık hareketin de salkı hükümetin ihtiyatlı davranışını düştürmemiş olması idi. Fakat başka yolda hareket etmekten de zarar görmesi pek mümkündür. Vakia mühür imha etmekle hükümeti bu paradan istifade etmekten mahrum bırakabilirdi ama sonra paranın kendisi ve evlâdı için de istirdadı pek güç olabildi. Mühür saklarsa karşındakiler mecbur kalınca eşyasını iğneden ipliğe kadar araştırabilecek kabiliyette adamlardı. Böyle bir araştırmada mühür elde edilecek olursa bu kendisi için ne büyük zillet olacaktı! O zaman itihadçılar hele muhafızları nazarında her hakarete layık bir insan addedilecekti!

Muamelenin yazdığımız cereyan tarzı gayet ciddi ve doğru bir zat olan Rasim beyin arkadaşı yüzbaşı Süleyman Fehmi beye nakline istinad ediyor. Bu sebeple bu meselede Abdülhamidin samimi davranışına değil, hükümetin kendisinden daha açık gözlü davranacağına ihtimal vermedikçe inanıyoruz.

Bu vaziyette bir milyon küsur bin altının elden gittiğini görür gibi olmuş olan Abdülhamid Rasim beyden mühür istedi ve mühürün kendisinde durması icap edeceğine dair bin dereden su getirircesine sözler söyledi.

Herkesin mühürü kendi cebinde durmaktan haklı ne olabildi? Ancak bu defa da Rasim bey kendisine emniyet edilmesi lâzımgöreceği cevabını verdi. Abdülhamid mühürü kendisinin hıfzını icap ettiren sebepleri tekrar etti. Rasim bey bu kadar vakitten beri kendisini ve hükümet erkânını üzüntü içinde meşgul eden bir şeyi kolayca elden kaçırmaya razı olacaktı değil. İki tarafça bir talepte, diğeri reddetme ısrar edilmesle nihayet Abdülhamidin bankaya hitaben bu mühürle mühürlenmiş bir sened vermesi ve sonra mühürün kendisine iadesi kararlaştı. Sened yazıldı. İlk defa mühür iyice çıkmadığı için sened üzerine ikinci bir defa basıldı.

Rasim bey yanından ayrılacağı esnada Abdülhamid:

— İstanbul'a giderken söylediğiniz sözler hâlâ beni titretiyor!

Dedi.

Artık Abdülhamidin Alman bankalarındaki paralarının alınmasına imkân hasıl olmuştu, muamele yürütülebilecekti.

Ordu köşkünde şehzade Abdülrahim efendinin hüznü ve kederi devam ediyordu. Yüzbaşı Süleyman Fehmi bey bu halinin sebebini kendisinden sordu.

Abdülrahim efendi — Bizim buradan çıkmamız babamın bankadaki paralarının alınmasına mütevakıf imiş. Halbuki babamın banka ile mukavelesinde bu paranın evlâdına aldiyeti, kendisi bile isterse verilmemesi meşrut imiş!

Cevabını verdi. Abdülrahim efendinin hüznü ve kederinin sebebi anlaşıyordu. Onun bildiğine, belki de babasının kendisine söylemiş olduğuna göre hükümet babasının parasını bankadan alamıyacak, o da kim bilir daha ne kadar zaman bu mütevakıf hayatı sürecekti! Halbuki o ne olursa olsun buradan ayrılmak,

İstanbul'a gitmek istiyordu. Bunun için de babasını iz'atından çekinmiyordu.

Muhafızlar Abdülrahim efendinin babasını bıktırmaya kadar tazyik etmesi için lâzım gelen teşviklerde bulunmaya karar vermişlerdi.

Bir gece Abdülrahim efendi babasının odasında ayaklarını yere vurarak hayli gezindikten sonra tam karşıdaki ağaların odasına girdi. Orada da gürültüler yaptı. Maksudı vevham hesabını taciz etmekten başka bir şey değildi.

Köşkten çıkmak isteyen kadınlar ve ağalar da bu hususta Abdülrahim efendiden aşağı kalmıyor gibi idiler. Bunların hepsi Abdülhamidi parayı vermekte taallül etmemesi için hayatından değil de vaziyetinden bezdirmek yolunda ittifak etmiş gibi davranıyorlardı.

Muhafızlara göre Abdülhamidi tazyik en iyi çaresi kadınlarından tecrid idi. Bu zabıtlar Abdülhamidin bu mahrumiyete iki gece bile katlanmayacağını muhakkak addediyorlardı. Fakat hükümet böyle bir tedbire müracaatı muvafık görmüyordu. Avrupa ve Türk efkârıumumiyesine karşı mahlû ihtiyar hükümdarı bu kadar açık surette iz'ac ve tazyik eylemeği siyaseten caiz bulmuyordu.

Abdülhamiden mühür alındıktan sonra bu yolda iz'acılara sebep kalmamış gibi göründü. Fakat iş öyle değildi. Paraların teslimi anına kadar Abdülhamidin Alman banka müdürleri ve konsolosları huzurunda paranın kendisinden cebren alındığı yolunda bir iddiada bulunması ve son dakikada işi bozmağa kalkışması ihtimalden haric sayılamazdı. Bunun için muhafızların düşüncelerine göre Abdülhamidin âtide ne kadar rahat edilebileceği hakkında evelden bir fikir edinmesi fena olmayacaktı.

Abdülrahim efendi kardeşi Burhan efendide çok para bulunduğunu söylüyordu. Kitabî Muhşin bey de Abdülhamidin Alman bankalarında, kinden başka parası olduğunu söylemişti.

Acaba doğru muydu?

Muhafızlar bu ciheti tahkik ediyorlardı. Bir gece Musahip Cevher ağadan Abdülhamidin bir tarafa gömülmüş veya bir mahzende saklanmış parası bulunup bulunmadığını sordular. Cevher ağa yemin ederek haberi olmadığını, zaten Abdülhamidin esrarını kimseye faş etmediğini, ancak böyle bir şey olmasına ihtimal vermediğini söyledi.

31 mart vakasına dair yazılarımızda bahsettiğimiz olduğumuz vechile Abdülhamidin 31 marttan evvel Avrupa bankalarındaki parasından bazılarının yedi, sekiz yüz bin, bazılarının ise bir buçuk, hatta iki milyon lira celbederek bundan eli altındaki vasıtalarla mürtelilere, avcı taburları efradına tevziatta bulunduğu çok söylenmiş, yazılmıştır. Bu rivayetleri tevsik ettirmek için Abdülhamidin paralarını tevdi etmiş olduğu bankaların hesaplarını tetkik etmek lâzım gelir. Buna ise imkân yoktur. Muhakkak bilinen bir şey Abdülhamidin Alman bankalarında bir milyon seksen bin liralık serveti kalmış olduğudur; Yıldızda yapılan araştırmalarda buna dair kayıtlar bulunmuştu.

Rayşbankın mahkeme kararı olmadıkça Abdülhamidin şahsına ait parayı Osmanlı hükümetine tevdi edemeyeceği yolundaki katî red cevabı üzerine hükümetçe işin Alman mahkemelerine intikali zarurî görülmüştü. Mahkemeden böyle bir karar alabilmek ise evvelâ Abdülhamiden mahud mühürü almağa, sonra Abdülhamidin bir vekil tayin eylemesine mütevakıf bulunuyordu. Mühür alınmıştı. Selânik mukavilât muharrirliğince de Berlinde bir avukat namına bir vekâletname hazırlanmıştı.

(Arkası var)

Yabancı devletlerin felâketzedelere teberrüü

İrandan 50 bin riyal, Irak'tan 12 bin Türk lirası gönderildi

Tahran 31 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor: «Kızılâsian ve Güneş» cemiyeti Türkiye'deki zelzele felâketzedeleri için 50 bin riyal göndermiştir.

Bütün gazeteler, bütün İranın kardeş milletlerin derin acısına iştirak ettiğini kaydetmektedirler.

Bağdad 31 (A.A.) — Irak hükümeti - Türkiye'de zelzele felâketzedeleri için yardım olmak üzere 12 bin Türk lirası vermiştir. Bundan başka Irak Kızılay cemiyeti tarafından bir defter açılmıştır.

Türkiye'ye sefer yapan vapur kumpanyalarının yardımı
Londra 31 (A.A.) — Vapurları Tür-

kiye ile seyirüsefer yapan isimleri aşağıda yazılı kumpanyalar Türkiye'de vuku bulan zelzele kurbanlarına yardım olmak üzere Adliye Vekili eski Londra büyük elçisi B. Fethi Okyar vasıtasıyla 2550 lira göndermişlerdir: Papayani 510, Ellerman 510, Ellermanns Wilson 510, Westcott Laurance 510, Olivier 510.

Amerikan elçiliğinin teberrüü

Ankara 31 (A.A.) — Haber aldığımız göre Amerikanın Ankara büyük elçiliği millî yardım komitesine 160 lira teberrüde bulunmuştur.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	3700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittifadına dahil olmayan enebi memleketler: Senelik 3600, 6 aylık 1900, 3 aylık 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilkade 21 — Kasım 55

8. İmsak Güneş Öyle İkinci Akşam Yatış

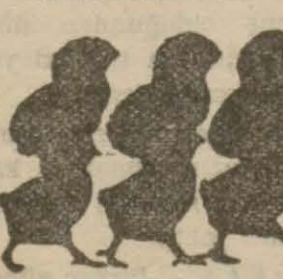
49	2.36	7.27	9.47	12.00	1.28
40	7.26	12.17	14.37	16.50	18.28

Yıldızhan: Babıâli civarı Acemulusuk sokak No. 13

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!

Akşam'ın KÜÇÜK İLANLARI'na dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu bulabilirsiniz.

CAFER FAHRİ nin serlerinden

YENİ HARFLERLE

Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25

ESKİ HARFLERLE

Mufassal yeni tavukçuluk	100
Koçi beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25

Satış yeri: İKBAL kitabevi

Hitlerin mesajları

Fransız gazeteleri "Söylenilen sözlerde bir huzursuzluk ve endişe duyuluyor,, diyorlar

Paris 30 — Hitler yeni sene münasebetiyle biri orduya, diğeri partiye hitaben iki mesaj neşretmiştir. Birinci hitabesinde ordunun Polonyayı 18 gün içinde zaptetmekle kendisine olan ümidleri tahakkuk ettirdiğinden bahis ve 940 senesinin Almanya'yı zafere isal etmesini temenni ediyor.

Hitler partiye mesajında nazi'îği methederek İngiltere ve Fransa'nın Almanyanın kalkınmasına mani olmak istediklerini ve yahudi kapitalizm aleyhinde harp edildiğini, hedefin yeni bir Avrupa tesisi olduğunu söylüyor.

Fransız gazeteleri bu hitabelerden bahisle Hitlerin evvelce Yahudilik - Marksizm aleyhinde harp edildiğini söylerken şimdi Marksizm yerine kapitalizmi koymasını dikkate şayan buluyorlar.

Petit Parisien diyor ki: «Hitler kendini mazlum, İngiltereyi herkese zulmediyor gibi gösteriyor. Almanyanın müdafaa harbi yaptığını anlatmağa çalışıyor ve yeni kuvvetlerle yeni Avrupayı kuracağını söylüyor. Fakat sözlerinde bu emniyet görünmüyor.

Göring'in nutkuna gelince, Göring nazi gibi değil, ikinci Vilhelm tarzında sözler söyledi. Biraz mütevekkil bir halde: «Madem ki garp devletleri sulh istemiyorlar, harp edeceğiz.» dedi.

Bütün bu sözlerde bir huzursuzluk ve endişe duyulmaktadır. Hitlerin hesapları boşa çıkmıştır. Hesap görme zamanı yaklaşıyor.»

Excelsior diyor ki: «Hitler, Göring, Brauchitsch Almanları birliğe teşvike çalışıyorlar. Fakat bunun için kullandıkları bütün deliller hakikatin

hilâfıdır. Almanya tamamen masummuş, Versay haksızlığının dostane tamerini istemiş garp devletleri kulak asmamışlar. Almanya tamiratı bedelini terketmekten Ren sahilinin vaktinden evvel tahliyesine kadar olan müsaadeleri unutup, Fransız Sarı kitabındaki vesikalara cevap vermiyor.»

Ere Nouvelle diyor ki: «Almanya çok bağıyor. Bu zimamdarlarının korkusunu gösterir. Daladier âyan meclisindeki nutkile bu sözlerle daha evvelden cevap vermiştir.

Almanya acele ediyor

Kopenhag 31 (A.A.) — Politiken gazetesinin Berlin muhabiri, Almanyanın seri bir askerî tarzı hal peşinde olduğunu yazıyor. Bu hal, bütün Alman generallerinin emriyevmillerinden ve diplomatik mahfillerde toplanan şayialardan anlaşılmaktadır.

B. Hitler, Romanın barış için gayret sarfetmesine muhaliftir. Bununla beraber, aynı diplomasi mahfilinde teyid edildiğine göre, Almanya ihtilâfinin mevzî kalmış olması için Roma tarafından sarfedilen gayretlerle mutabıktır.

Diğer taraftan National Tidendi gazetesinin istihbaratına göre, Moskova'da mühim bir harb konseyi toplanmıştır. Bu konseye iştirak edenlerden bazılarının Finlandiya tarafından teklif edilen şartlar dahilinde barış akdine taraftar oldukları bildirilmektedir. Diğer bazıları hareketin ilkbahara kadar tehirini istemişlerse de, ekseriyet Finlandiya yabancı yardımından istifade etmeden taarruza mühim kıtaatla devam edilmesini taleb etmiştir.

KÜÇÜK İLÂN LAR

KÜÇÜK İLÂN LAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetine gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR ALMAN ŞÜVESTER İŞ ARIYOR — İyi bir aileye mensup orta yaşlı bir Şüvester İngilizce, Almanca, Fransızca, biraz Türkçe bilen diplomalı çocuk bakmakla beraber hastanelerde tecrübesi fazla aile yanında hasta bir kadına bakmak gibi bir iş arıyor, kanaatkâr ve taşraya gelebilir. Beyoğlu İstiklal caddesi Hasan bey apartman 6 No. birinci kat 2 inci merdiven pazardan maada hergün saat 15-19 za kadar. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

SÜTNİNE ARIYOR — İki aylık çocuğu olan genç ve sıhhatli bir sütnine arıyor. Şişli caddesi Çankaya apartman 1 numaraya müracaat — 5

DOKTOR ARIYOR — Manisa mülhakatından Kula kazasında kâin mensucat fabrikasında çalışmak üzere bir doktora ihtiyaç vardır. Talip olanların şeraiti anlamak üzere Sultanhamam Yeniceami caddesi Servili han çıkazında 24 No. ya müracaatları. — 1

3 — SATILIK EŞYA

BAYAN BERBERLERE DİKKAT — Permant ve saç kurutma makinaları iyi şeraitte satılıyor. Müracaat Vili berber Beyoğlu İstiklal caddesi 211. — 1

SATILIK OTOMOBİL — Yalnız hususide kullanılmış Hudson marka kapalı bir otomobil satılıyor. Görmek üzere Çağaloğlu Trakya garajında. Telefon: 26655. — 3

SATILIK PİYANO — Stüdgart markalı meşhur Alman piyanosu içi demir ve çapraz telli olarak satılıyor. Taksim Tarla başı Yağhane sokak No. 50 — 2

SATILIK PİYANO — Müceddet tanınmış Alman piyanosu demir çapraz telli Rud. Hach Sohn marka Beyoğlu Galatasaray Yenicaşar caddesi Gazhan'ı yokuşu Nikolaids apartmanın No. 51/5 saat 10-20 ye kadar. —

ACELE SATILIK BÜİK MARKA OTOMOBİL — Temiz kullanılmış kapalı bir otomobil 800 liraya satılıyor. Müracaat 22607 telefon edilmel. —

SATILIK PİYANO — Alman markalı gayet yeni bir piyano içi hep demir kordolar çapraz büyük formali acele satılıyor. Müracaat: Beyoğlu Balıkpazarı Duduodalar sokak No. 26 dükkanda. — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK MOBİLYALI APARTIMAN ARIYOR — Küçük, fakat güzel, konforlu möble bir apartman daire veya katı arıyor. Her hangi bir semte olabilir. Müracaat: Cevdet - Posta kutusu No. 3 İstanbul — 3

MECBURİ SATIŞ — Oğlumun askerliği geldiğinden dükkânımı satmak istiyorum, cadde üzerindedir. Pul, tütün, tayyare bileti rakı kurtasiye ekmeke su. Müracaat Tarla başı 13 No. muameleci Karabet. —

KİRALIK AP. — Bomonti, Tokaloğlu sok. Şifa yurdu karşısı 32. Konforlu bir daire, havadar, açıklık 2 numaraya müracaat. — 3

SATILIK EV — Kurtuluş Sinemköy Bay sungur sokak No. 237 yeni ev satılıyor. Beş odalı her konforu havadır. Sultanahmet Düzdarıye yokuşu No. 4 Ali Özçelebiye müracaat. — 1

9000 LİRAYA SATILIK APART. — Kurtuluş Sinemköy tramvay istasyonunda üç katlı, her katta 4 oda banyo, mutbak ve sair konforu havi mükemmel apr. satılıyor. Sinemköy İstasyonu Bakkal Tataroğluna müracaat. — 3

HİSSELİ — Bina, erazi ve arsa alıyoruz. Hergün saat 10-13 Galata, Tünel, Gülhan No. 13 müracaat. — 2

ACELE SATILIK — Beşiktaşda bin arş bahçeli dokuz odalı ahşap bir konak, arsa flatına veya mübadele suretile satılıyor. Tafsilat ve pazarlık için: Galata, Tünel, Gülhan No. 13 — 6

SATILIK EV — Divanyolunda tramvay caddesine nazır sekiz odalı bahçeli kâğı bir ev satılıyor. Taliplerin Nuruosmaniye caddesi Kapalı fırın civarında 39 No. ku duracı bay Yakuba müracaatları. —

MOBİLYELİ ODA ARIYOR — Bir genç her türlü ev işlerinin görülmesi şartile mobilyeli bir oda arıyor. Akşamda Ş. A. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

5 — MÜTEFERRİK

DANS DERSLERİ — Büyük rağbet bulan en son danslardan hakikî (Sünk) Folkstrot hususi ve münferit olarak her gün ders veriliyor. Müracaat saatleri 12-13, 17-21 e kadar arıyor. Akşamda Ş. A. rümuzuna mektupla müracaat. — 6

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmel konuştur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mütedil — (Prof. H.) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

FRANSIZCA DERS ALMAK İSTİYEN TALEBELER — Yeni metotla kısa bir zamanda pek az ücret mukabilinde öğretilir. Aynı zamanda Fransızca ve Türkçe ticari muhabereyi ve seri daktilo bilir genç bir bayan günde birkaç saat veya daimi bir iş aramaktadır. Akşamda S. N. rümuzuna mektupla müracaat. — 4

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden M. M. Z. — T. A. — R. S. K. — Ö. K. — Pol — Pansiyon namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaı mercudur. —

Hukuka müstenid daimî bir nizam tesisi

Amerika yeni sulhün böyle olması için çalışacak

Vaşington 31 (A.A.) — Hariciye Nazırı B. Hull, yeni sene münasebetiyle bir nutuk irad ederek Amerika efkârı umumiyesinin 1939 senesi içinde göstermiş olduğu soğukkanlılığı ve sükûneti senâ etmiştir. Nazır kararmış olan ufuk daha ziyade karar-mıyacağını ümid etmek için birçok sebepler mevcut olduğunu söylemiştir. Hatib, sözüne şu suretle devam etmiştir:

«Bütün milletlerin sulh arzusu izhar etmeleri lazımdır, zira büyük devletlerden birinin müsellâh fütuhat yoluna girmesi ve arzusunun diğer devletlere kuvvetle veya kuvvetin tehdidi ile kabul ettirmeğe kıyam etmesi halinde diğer memleketler, gayet feci bir vaziyette yani ya teslim olmak veya yahud silâhla kendilerini müdafaa eylemek mecburiyetinde kalacaklardır.

Bütün memleketler için muslihane bir yol vardır, fakat bütün memleketlerin, bilâistisna bu yolu intihab etmeleri icab eder.

Bugün ümidler kesilmiş değildir, zira medeniyetin meşî ve seyrî yolunda nihayet nürriyet ve terakkî kuvvetleri muzaffer olmaktadır.

Beşeriyetin geçirmekte olduğu vahim buhran içinde insan hayatının ve sermayenin behini bir tarzda ve beyhude yere tahrib edilmesi devri ihtimal şeraitinde hıdam edecektir. Önümüzdeki sene içinde bütün milletlerin - tahrib kuvvetleri bütün şiddetle kendilerini göstermeden evvel - ırkların manevi ve maddi terakkîyata doğru istikamet almalarına müsâid olan beyneimillel muslihane ve dostane yola riçu etmek için vicdanlarında, akıl ve mantıklarında ve mevcudiyetlerini koruma sevkitaliblerinde kâfi kuvvet bulmaları ihtimal haricinde değildir.»

B. Hull, sözlerine şu suretle netice vermiştir: «Sulh tekrârı edecek olursa, memleketimizin yüksek menfaati namına, Amerikanın maddi ve manevi nüfuzunu milletler arasındaki münasebetlerin yeniden iktisadi bir ihtilâf, içtimai bir emniyetsizliği ve nihayet harbi intaç edecek bir mahiyet alamaması için hukuka müstenid cihanzümül ve daimi bir nizam tesisi etmek zarureti karşısında kalacaktır.»

Macar Başvekilinin makalesi

Budapeşte 31 (A.A.) — Fuggtiensze, Magyar Ország ve Nimagyarsag adındaki üç Macar gazetesi, sene sonu münasebetiyle Başvekil B. Pauli Teleki'nin harici siyaset hakkındaki bir makalesini neşretmiştir.

Başvekil, Karpatlaraltındaki eski Macar topraklarının Macaristana ilhak edilmesinin revizyonist fikrin tahakkuku demek olmadığını, belki diğer bir takım elemanları ortaya atmış olduğunu beyan ve bu elemanları tadad etmektedir:

1 — Sulh muahedeleri ile ortaya çıkarılmış olan devletlerin ihdasında esas vazifesini görmüş olan milliyetler prensipinin akamete uğraması.

2 — Bu binanın inhidamı cürümelerini taşıyan Avusturyanın meydana getirilmesi. B. Teleki, Çekoslovakyanın inhidale uğramasının Avusturyanın Almanya tarafından ilhak edilmesinin mantiki neticesi olduğunu, çünkü Avusturyanın üç taraftan Alman topraklarıyla muhat olup kafa tasından mahrum bir dîmağa benzemekte bulunduğunu söylemektedir.

Şimdiki harpten bahsedene B. Teleki, bu muharebenin münferid bir hadise olmadığını, çünkü muharib devletlerin bir takım fedakârlıklar mukabilinde taarruzdan kendisini kurtaran devletler hesabına katılacak olursa harbin 9 devlete şamil olduğunu söylemektedir.

B. Teleki, harbin 1919 sulh muahedelerinin mantiki neticesi olduğunu beyan etmekte ve bu harbin yeni bir manevi hava vücude gelmesine yol açabileceğini ilâve eylemektedir. Avrupanın mukadderatı, bütün milletlere tevdi edilmiştir ve bütün milletler, yalnız siyasi değil, aynı zamanda manevi bir mesuliyet deruhde etmiş buluyorlar, zira şayet mümkün ise muhtemel bir tesirli mesalin müstakbel esaslarını vazietmek mevzuubahistir.

Servetifünun - Uyanış

Memleketin elli yıllık gazetesi Servetifünun - Uyanış son sayılarında güzide bir yazı kadrosu toplamış ve yeni bir edebî harekete başlamıştır. Servetifünun bu haftaki sayısında şu yazıları toplamıştır: Ahmed İhsan'ın muharebe hesabı, Halit Fahrinin yeni bir şiiri, ve edebî makalesi. Suad Dervişin (Namiik Kmalın edebî kıymeti ve hüviyeti) başlıklı etüdü, Gavsı Halit Ozansoyun ve Cahid Saffettinin yepyeni tarzda şiirleri, Hüsameddin Bozokun Nurullah Ataca açık mektubu, İbrahim Hoyinin Tagore'dan tercümesi, Balzak, Antoine Albalat, Philippe Hériat'dan tercümeleler.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatları için, apandisit, basur ve diğer ameliye için çok ucuz hususî flatlar. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

1 İkincikânundan 8 İkincikânuna kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar

Karadeniz hattına	—	Salı 12 de (Güneysu), perşembe 12 de (Cumhuriyet) ve pazar 16 da (İzmir). Galata rihimından.
Bartın hattına	—	Salı 18 de (Ülgen), cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rihimından.
İzmit hattına	—	Salı, perşembe ve pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rihimından.
Mudanya hattına	—	Pazartesi, salı ve pazar 9.50 de çarşamba, perşembe ve cuma 15 de (Sus) Cumartesi ayrıca 13.30 da (Trak). Galata rihimından.
Bandırma hattına	—	Pazartesi 8.15 de (Marakaz), çarşamba ve cuma 8.15 de (Trak). Galata rihimından. Ayrıca çarşamba 20 de (Bursa), cumartesi 20 de (Ülgen). Tophane rihimından.
Karabiga hattına	—	Salı ve cuma 19 da (Seyyar). Tophane rihimından.
İmroz hattına	—	Pazar 9 da (Bursa). Tophane rihimından.
Ayvalık hattına	—	Çarşamba 15 de (Saadet), cuma 15 de (Mersin). Sirkeci rihimından.
İzmir sür'at hattına	—	Pazar 11 de (Kadeş). Galata rihimından.
Mrsin hattına	—	Salı 10 da (Tirhan), cuma 10 da (Anafarta). Sirkeci rihimından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.
Galata Baş Acenteliği — Galata rihimı, Limanlar Umum müdürlüğü binası altında. 42362
Galata Şube Acenteliği — Galata rihimı, Mıntıka Liman Reisliği binası altında. 40133
Sirkeci Şube Acenteliği — Sirkeci, Yolcu Salonu. 22740 (10890)

Tip Fakültesi Dekanlığından

Psiyatri kliniği doçentliği münhalıdır. Taliplerin şeraiti anlamak üzere tip fakültesi dekanlığına müracaatları. (10828)

Harp Akademisi Komutanlığından

Harp akademisine yevmiye üç lira ücretle bir elektrikçi alınacaktır. Nafil Vekâletinden tasdikli ikinci derece ehliyetnameyi haiz olması şarttır. Taliplerin 8/İkincikânun/940 tarihine kadar Yıldızda harp akademisi komutanlığına müracaat eylemeleri. (10784)

Adana Vakıflar müdürlüğünden

Kapalı zarf usulile kasap ve sebze hali inşaat eksiltme ilânı

Eksiltmeye konulan iş:
1 — 16/12/939 dan itibaren bir ay müddetle eksiltmeye konulan Adanada Kale kapısı mevkiindeki vakıf arsa üzerine projesine göre kasap ve sebze hali inşaatıdır.
2 — Bu inşaat maa müstemilât götürü olarak toplanan eksiltmeye konulmuştur.
3 — Keşif bedeli (22542) liradır.
4 — Bu inşaatla ait fennî evrak şunlardır:
A — Tennî şartname.
B — Mukavele projesi ve projeye bağlı vahidi fiat cetveli.
C — Eksiltme şartnamesi.
D — Proje.
5 — Yukarıda yazılı evrak Ankara'da Vakıflar umum müdürlüğü inşaat müdürlüğünden İstanbulda İstanbul Vakıflar başmüdürlüğünden Adanada Vakıflarlar müdürlüğünden bir lira üç kuruş mukabilinde alınabilir.
6 — Eksiltme 15/1/940 tarihine raslayan pazartesi günü saat (14) de Adana Vakıflar müdürlüğü binasında toplanacak komisyonda yapılacaktır.
7 — Eksiltmeye gireceklerin (1900) lira 65 kuruş teminat vermeleri ve aşağıda yazılı vesikaları haiz olmaları şarttır.
A — 1939 yılına ait ticaret odası vesikası.
B — İhale tarihinden en az sekiz gün evvel Adanada Vakıflar mimarından Ankara'da Vakıflar umum müdürlüğü inşaat müdürlüğünden İstanbulda Vakıflar başmimarlığından ve diğer vilâyetlerde Nafia müdürlüklerinden alınmış en az (15000) liralık tek bir bina inşaatını muvaffakiyetle yapmış bulunduğunu bildiren inşaat müteahhittliği vesikası.
8 — Eksiltmeye gireceklerin bizzat yüksek mimar veya mühendis olmaları veya bunlardan birle müştereken teklif yapıp mukaveleyi birlikte imza etmeleri şarttır.
9 — Eksiltmeye gireceklerin kapalı zarfın ihzarında ve teklif mektuplarının yazılmasında ve bu zarfların tevdiinde ve posta ile gönderilmesinde (2400) numaralı kanunun 32, 33, 34 üncü maddelerine harfiyen riayet etmeleri lazımdır. «10899»

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare merkezi:

İstanbul (Galata)

Türkiye şubeleri:

İSTANBUL, (Galata, Yeniceami)

MERSİN

ADANA Bürosu

Yunanistan şubeleri:

SELÂNİK, ATİNA

Her türlü Banka

muamelâtı

Kiralık kasalar.

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi ve ihtiyat akçesi: 847.596.198.95 İtalyan lirasıdır.

Merkezi idare: MILAN

İtalyanın başlıca şehrinde

SUBELERİ

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Maca-

ristan, Yugoslavya, Roma, Bulga-

ristan, Mısır, Amerika Ceyri müt-

tehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay,

Arjantin, Peru, Ekvador

ve Kolumbiyad

Afişasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi İrakli palas

(Tel. 44841 2/4/5)

Şehir dahiliindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemiyye binasında

Telef. 22900 3/11/1215 Beyoğlu

lunda: İstiklal caddesi Telef. 41046

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE

İZMİR ŞUBE